

UCHWAŁA Nr 243 RADY MINISTRÓW

z dnia 30 listopada 1981 r.

w sprawie zasad działalności przedsiębiorstw państwowych w 1982 r.

W celu zapewnienia warunków do wprowadzenia reformy gospodarczej Rada Ministrów, kierując się przepisami ustawy z dnia 25 września 1981 r. o przedsiębiorstwach państwowych (Dz. U. Nr 24, poz. 122), a także cz. II uchwały Sejmu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej z dnia 25 września 1981 r. w sprawie głównych problemów polityczno-społecznych i gospodarczych kraju (Monitor Polski Nr 26, poz. 223), akceptującą podstawowe kierunki reformy gospodarczej, ustala następujące zasady działalności przedsiębiorstw państwowych w 1982 r.:

Rozdział 1

Planowanie.

§ 1. 1. Przedsiębiorstwa państwowe, zwane dalej „przedsiębiorstwami”, samodzielnie planują swoją działalność w 1982 r., kierując się:

- 1) zamówieniami od odbiorców oraz umowami lub wstępnymi uzgodnieniami z dostawcami i odbiorcami,
- 2) rozeznaniem popytu i podaży w kraju i za granicą,
- 3) celami wskazanymi przez organ założycielski w trybie art. 54 ustawy z dnia 25 września 1981 r. o przedsiębiorstwach państwowych (Dz. U. Nr 24, poz. 122), zwanej dalej „ustawą o przedsiębiorstwach państwowych”, których realizacja jest niezbędna do obrony kraju lub wykonania zobowiązań międzynarodowych,
- 4) informacjami wynikającymi z centralnego planu rocznego.

2. Ustalenia centralnego planu rocznego dotyczące programów operacyjnych, których listę zawiera załącznik nr 1 do uchwały, stanowią informację dla przedsiębiorstw o najpilniejszych potrzebach społeczeństwa i gospodarki narodowej. Podjęcie przez przedsiębiorstwa działalności produkcyjnej lub usługowej służącej zaspokajaniu tych potrzeb stanowi podstawę do uzyskania pierwszeństwa w przydziale deficytowych środków produkcji.

§ 2. 1. Przedsiębiorstwa określają swoją działalność w planie rocznym, zwanym dalej „planem”, który uchwała rada pracownicza.

2. Przedsiębiorstwa udostępniają informacje o swoich planach naczelnym, centralnym i terenowym organom administracji państwowej oraz bankom finansującym w zakresie niezbędnym do wypełniania przez nie funkcji zgodnie z przyjętymi zasadami reformy gospodarczej.

§ 3. Przedsiębiorstwa opracowują plan swojej działalności, z uwzględnieniem cen, taryf i stawek plac oraz opłat, które będą stosowane po dniu 1 stycznia 1982 r.

§ 4. 1. Zmiana lub rozwiązanie dotychczasowych umów kooperacyjnych między przedsiębiorstwami może nastąpić tylko za zgodą obu stron lub w wyniku orzeczenia okręgowej komisji arbitrażowej.

2. Przedsiębiorstwo dokonujące zmiany lub rozwiązania umowy bez zgody drugiej strony jest obowiązane do pełnego pokrycia powstałych u niej strat.

Rozdział 2

Ceny.

§ 5. 1. Przedsiębiorstwa stosują w obrocie ceny urzędowe, ceny regulowane, ceny umowne oraz ceny wolne.

2. Ceny wymienione w ust. 1 nie dotyczą cen stosowanych w obrotach handlu zagranicznego.

§ 6. 1. Ceny urzędowe ustala Rada Ministrów lub według jej wytycznych — właściwy organ administracji państwowej.

2. Ceny urzędowe ustala się na:

- 1) środki spożycia i usługi mające podstawowe znaczenie dla kosztów utrzymania lub ochrony zdrowia ludności, wymienione w załączniku nr 2 do uchwały,
- 2) środki produkcji i usługi mające podstawowe znaczenie dla kosztów wytwarzania, wymienione w załączniku nr 3 do uchwały,
- 3) podstawowe produkty rolne skupowane przez jednostki gospodarki społecznej:
 - a) zboża,
 - b) żywiec wołowy i wieprzowy oraz kurczęta,
 - c) mleko,
 - d) buraki cukrowe,
 - e) rzepak,
 - f) tytoń.

3. Ceny urzędowe ustala się również na napoje alkoholowe, wyroby tytoniowe, sól, etyliny i olej napędowy, złoto i metale szlachetne oraz usługi pocztowo-telekomunikacyjne.

4. Ceny urzędowe są cenami maksymalnymi, chyba że z przepisu lub decyzji ustalającej cenę wynika inaczej.

§ 7. 1. Ceny środków spożycia i usług, mających podstawowe znaczenie dla kosztów utrzymania lub ochrony zdrowia ludności (§ 6 ust. 2 pkt 1), wytwarzanych w kraju ustala się na podstawie przeciętnych kosztów ponoszonych przy produkcji i sprzedaży tych towarów oraz świadczeniu usług, z uwzględnieniem.

- 1) zysku niezbędnego do zapewnienia samofinansowania przedsiębiorstw produkujących i sprzedających te towary lub świadczących usługi,
- 2) podatku obrotowego według obowiązującej stawki,
- 3) sytuacji rynkowej w zakresie popytu i podaży.

2. Ceny importowanych środków spożycia, mających podstawowe znaczenie dla kosztów utrzymania lub ochrony zdrowia ludności, ustala się w odpowiedniej relacji do cen obowiązujących na zbliżone towary produkcji krajowej.

3. Ceny środków produkcji i usług mających podstawowe znaczenie dla kosztów wytwarzania (§ 6 ust. 2

pkt 2), w tym szczególnie ceny surowców i materiałów, ustala się na podstawie cen kształtujących się w obrotach wolnodewizowych w handlu zagranicznym. W razie gdy odchylenie pomiędzy ceną urzędową a przeciętną ceną kształtującą się w obrotach wolnodewizowych w handlu zagranicznym przekroczy 10%, cena urzędowa powinna ulec odpowiedniej zmianie.

4. W razie braku warunków do ustalenia cen na wytwarzane w kraju środki produkcji lub usługi, o których mowa w ust. 3, na podstawie cen kształtujących się w handlu zagranicznym, ustala się je na podstawie przeciętnych kosztów produkcji ponoszonych przy wytwarzaniu tych towarów lub świadczeniu usług, z uwzględnieniem zysku niezbędnego do zapewnienia samofinansowania przedsiębiorstw wytwarzających te towary lub świadczących usługi.

5. Jeżeli ceny towarów i usług wymienionych w ust. 1 i 4 ustalone zostaną na poziomie niższym od wynikającego z kosztów produkcji, z budżetu Państwa przyznawane będą dotacje na zasadach określonych w § 52 ust. 2.

6. Ceny towarów są różnicowane w zależności od poziomu ich jakości, w tym także od klas i gatunków.

§ 8. 1. Ceny regulowane ustalają przedsiębiorstwa -producenti (sprzedawcy) na podstawie kosztów ponoszonych przy produkcji i sprzedaży towarów oraz świadczeniu usług, powiększonych o narzut zysku, według zasad określonych przez Państwową Komisję Cen.

2. Narzut zysku ustala się jako stosunek procentowy kwoty wynikającej z zastosowania 8% wartości funduszu własnego finansującego środki trwałe, wartości niematerialne i prawne oraz środki obrotowe według stanu na dzień 1 stycznia 1982 r. do łącznej sumy kosztów przerobu w roku poprzednim. Minimalny narzut zysku do kosztów przerobu wynosi 10%.

3. Koszt przerobu stanowi całkowity koszt własny pomniejszony o koszty materiałów bezpośrednich wraz z przypadającymi na nie kosztami zakupu (obliczonymi zgodnie z zasadami kalkulacji), koszty obróbki obcej oraz o koszty gwarancji i straty na brakach.

4. Ceny regulowane są ustalane na:

- 1) towary i usługi, których produkcja lub świadczenie jest dotowane przez Państwo,
- 2) materiały, jeśli ich dostawa następuje na podstawie rozdzielników lub objęte są obowiązkowym pośrednictwem, a nie są na te materiały ustalane ceny urzędowe,
- 3) importowane środki produkcji, jeżeli ich import następuje w ramach przyznanych na ten cel środków dewizowych i nie są objęte wykazem cen urzędowych,
- 4) inne niż wymienione w § 6 ust. 2 pkt 1 środki spożycia o charakterze standardowym, określone w załączniku nr 4 do uchwały,
- 5) podstawowe środki produkcji dla rolnictwa, tj. maszyny i urządzenia rolnicze, ciągniki rolnicze oraz środki ochrony roślin.

§ 9. 1. Ceny importowanych środków produkcji, o których mowa w § 8 ust. 4 pkt 3, ustala się w wysoko-

ści ich cen zakupu przeliczonych na złote według obowiązującego kursu walut obcych (ceny transakcyjne), powiększonych o marże handlowe.

2. W cenach uwzględnia się również cło oraz podatek obrotowy, jeśli na podstawie odrębnych przepisów import tych towarów podlega obciążeniu cłem, a sprzedaż — podatkiem obrotowym.

§ 10. 1. Ceny umowne ustala się w obrocie między jednostkami gospodarczymi na towary i usługi nie objęte przepisami o cenach urzędowych i regulowanych.

2. Ceny umowne ustala dostawca z odbiorcą, a uzgodniony poziom cen musi być pisemnie potwierdzony przez strony umowy.

3. Ceny w obrocie detalicznym nie objęte przepisami o cenach urzędowych i regulowanych ustala sprzedawca jako ceny wolne.

§ 11. 1. W obrocie towarami, na które ustala się ceny urzędowe i regulowane, są stosowane marże i prowizje handlowe ustalane przez Państwową Komisję Cen.

2. Marże i prowizje ustalane zgodnie z ust. 1 są marżami maksymalnymi.

3. W obrocie towarami pozostałymi są stosowane prowizje i marże umowne lub wolne.

§ 12. W miejscach sprzedaży detalicznej, w zakładach usługowych oraz gastronomicznych powinny być uwidocznione ceny w sposób zapewniający prostą i nie budzącą wątpliwości informację o cenach stosowanych w danym miejscu sprzedaży.

§ 13. 1. Wprowadza się obowiązek kontroli cen.

2. Kontrolę cen sprawują organy kontroli państwowej oraz organy kontroli społecznej działające na podstawie odrębnych przepisów.

3. Sprzedawca jest obowiązany udostępnić przedstawicielom organów przeprowadzających kontrolę cen materiały i dokumenty, umożliwić wstęp do pomieszczeń, a także udzielać niezbędnych wyjaśnień i informacji.

4. Zysk osiągnięty w wyniku ujawnionego przez organ kontroli stosowania ceny urzędowej lub regulowanej z naruszeniem przepisów uchwały stanowi zysk nieprawidłowy i podlega odprowadzeniu do budżetu centralnego, z uwzględnieniem przepisów ust. 5—8.

5. Przez zysk nieprawidłowy, o którym mowa w ust. 4, rozumie się różnicę między wartością sprzedaży danego artykułu (usługi) wyrażoną w cenie faktycznie stosowanej a wartością wyrażoną w cenie, jaka powinna być stosowana, przy czym wartość sprzedaży koryguje się o ewentualny podatek obrotowy oraz inne obciążenia lub dopłaty.

6. Odprowadzeniu do budżetu centralnego podlega 150% zysku nieprawidłowego, zrealizowanego przez przedsiębiorstwo w okresie stosowania ceny nieprawidłowej.

7. Decyzję o ustaleniu kwoty zysku podlegającego odprowadzeniu do budżetu centralnego wydaje okręgowy oddział Państwowej Komisji Cen lub okręgowy zarząd dochodów państwa i kontroli finansowej.

8. Minister Finansów określi terminy i tryb przekazywania zysku nieprawidłowego do budżetu Państwa.

9. Państwowa Komisja Cen może wprowadzić obowiązek stosowania cen regulowanych na towary i usługi inne niż wymienione w § 8 ust. 4, jeżeli sprzedawca lub grupa sprzedawców, wykorzystując sytuację monopolistyczną, osiąga w wyniku ustalonej przez siebie ceny poziom zysku rażąco odbiegający od przeciętnego poziomu zysku i narusza tym samym interes społeczny.

§ 14. 1. Przy ustalaniu cen na produkty i usługi należy uwzględniać podatek obrotowy według stawek określonych w załączniku nr 9 do uchwały.

2. Utrzymuje się w mocy ceny i marże ustalone na dotychczasowych zasadach do czasu ich ustalenia w trybie określonym w uchwale.

§ 15. 1. Jeżeli wzrost cen będzie powodował wzrost kosztów utrzymania, to wzrost tych kosztów będzie rekompensowany ludności, przy czym zakres i sposób tej rekompensaty, jej wysokość i grupy osób nią objętych określi Rada Ministrów w uzgodnieniu ze związkami zawodowymi.

2. W razie nadmiernego wzrostu cen Rada Ministrów może zamrozić na okres przejściowy wszystkie ceny albo też ceny na określone grupy towarów i usług.

Rozdział 3

Zasady zaopatrzenia materiałowo-technicznego.

§ 16. 1. Przedsiębiorstwa mogą sprzedawać i nabywać energię, paliwa, surowce i materiały, zwane dalej „materiałami”, jak również maszyny i urządzenia, zwane dalej „maszynami”, w drodze swobodnie zawieranych umów sprzedaży i umów dostawy, z wyjątkiem ograniczeń określonych w § 17, 19 i 20.

2. Przedsiębiorstwa mogą sprzedawać i nabywać materiały i maszyny bezpośrednio lub za pośrednictwem dowolnie wybranych jednostek obrotu towarowego środkami produkcji, zwanych dalej „jednostkami obrotu”, z wyjątkiem wypadków, o których mowa w § 20.

3. Zawieranie umów sprzedaży i dostawy następuje z zachowaniem zasad określonych w Kodeksie cywilnym i uchwale nr 192 Rady Ministrów z dnia 3 sierpnia 1973 r. w sprawie umów sprzedaży oraz umów dostawy między jednostkami gospodarki uspołecznionej (Monitor Polski z 1973 r. Nr 36, poz. 218, z 1974 r. Nr 9, poz. 65 i z 1976 r. Nr 29, poz. 128), z wyjątkiem przepisów § 6—9 i 14 tej uchwały.

§ 17. 1. W celu zapewnienia przedsiębiorstwom sprawnego zaopatrzenia, materiały i maszyny o podstawowym znaczeniu dla gospodarki narodowej, określone w załączniku nr 5 do uchwały, są centralnie bilansowane, przy czym bilanse są instrumentem wewnętrznej synchronizacji centralnego planu rocznego oraz wytyczną polityki zaopatrzenia materiałowego i poza materiałami określonymi w ust. 2 mają charakter informacyjny. W odniesieniu do materiałów określonych w ust. 2 bilanse są obligatoryjne dla jednostek rozdzielających.

2. W celu zapewnienia pierwszeństwa w zaopatrzeniu w artykuły deficytowe przedsiębiorstwom wytwarzającym wyroby objęte programami operacyjnymi, o których mowa w § 1 ust. 2, ustala się w 1982 r. rozdzielnictwo materia-

łów wymienionych w załączniku nr 6 do uchwały oraz rozdzielnictwo środków transportu i maszyn budowlanych wymienionych w załączniku nr 7 do uchwały.

§ 18. 1. Przedsiębiorstwa produkujące wyroby objęte programami operacyjnymi i ich kooperanci mają pierwszeństwo w nabywaniu wszystkich materiałów na potrzeby tej produkcji.

2. Przy zawieraniu umów sprzedaży i dostawy na materiały rozdzielane i nie rozdzielane wytwórcy materiałów i jednostki obrotu są obowiązane uwzględniać w pierwszej kolejności potrzeby odbiorców, o których mowa w ust. 1.

3. Przedsiębiorstwa określone w ust. 1 mają obowiązek przedstawienia na żądanie jednostek obrotu umowy dostawy wytwarzanych przez siebie wyrobów objętych programami operacyjnymi określonym odbiorcom.

4. Przedsiębiorstwa nabywające materiały określone w załączniku nr 6 do uchwały przedstawiają jednostce obrotu na jej żądanie zapotrzebowanie na te materiały wraz z rozliczeniem przewidywanego zużycia.

5. Jednostki obrotu towarowego środkami produkcji, rozprowadzające materiały wymienione w załączniku nr 6 do uchwały, mogą stosować:

- 1) imienne przydziały dla wszystkich odbiorców,
- 2) imienne przydziały dla największych odbiorców, a dla pozostałych odbiorców — zasadę swobodnego zakupu,
- 3) limitowanie sprzedaży dla jednego lub kilku przedsiębiorstw, a dla pozostałych przedsiębiorstw — zasadę swobodnego zakupu.

6. Przedsiębiorstwa nabywające materiały określone w załączniku nr 6 do uchwały otrzymują uprawnienia upoważniające do zakupu tych materiałów bezpośrednio od jednostek obrotu wymienionych w tym załączniku.

7. Przedsiębiorstwa mogą upoważnić zrzeszenia (lub inne organizacje) do występowania w ich imieniu wobec jednostek rozdzielających, powiadamiając pisemnie te jednostki o przekazaniu odpowiednich uprawnień.

8. Przedsiębiorstwa podległe Ministrom Obrony Narodowej oraz Spraw Wewnętrznych otrzymują uprawnienia do zakupu materiałów wymienionych w załączniku nr 6 do uchwały w trybie ustalonym odpowiednio przez tych ministrów w porozumieniu z Ministrem Gospodarki Materiałowej.

9. Przedsiębiorstwa będące jednostkami drobnej wytwórczości otrzymują uprawnienia określone w ust. 8 w trybie ustalonym przez kierowników organizacji koordynujących działalność tych jednostek, w uzgodnieniu z Ministrem Gospodarki Materiałowej.

10. Przedsiębiorstwom przysługuje prawo odwołania się — w trybie ustalonym przez Ministra Gospodarki Materiałowej — od decyzji jednostek obrotu rozdzielających materiały.

§ 19. 1. Dostawy energii elektrycznej oraz gazu ziemnego i koksowniczego podlegają limitowaniu ustalonemu w trybie i na zasadach określonych przez Ministra Gospodarki Materiałowej w porozumieniu z Ministrem Górnictwa i Energetyki.

2. Limity poboru energii elektrycznej zostaną ustalone w terminie do dnia 31 stycznia 1982 r. na okres 1982 r., z podziałem na kwartały, i będą stanowiły podstawę do

zawarcia umów przez odbiorców z okręgowymi zakładami energetycznymi.

§ 20. 1. Przedsiębiorstwa mogą sprzedawać i nabywać materiały określone w załączniku nr 8 do uchwały wyłącznie za pośrednictwem jednostek obrotu wskazanych w tym załączniku, uprawnionych do organizowania lub prowadzenia zbytu i handlu hurtowego tymi materiałami (obowiązkowe pośrednictwo).

2. Przedsiębiorstwa-producenti materiałów określonych w ust. 1 są obowiązani do zawierania umów i porozumień, zapewniających realizację zasady określonej w ust. 1, z jednostkami obrotu wskazanymi w załączniku nr 8 do uchwały.

3. Przedsiębiorstwa-jednostki obrotu określone w ust. 1 są obowiązane do zawierania umów i porozumień zapewniających dostawy materiałów (zgodnie z ich przedmiotowym zakresem działania) producentom materiałów i wyrobów rozdzielanych oraz przedsiębiorstwom realizującym programy operacyjne i produkującym na eksport.

4. Przedsiębiorstwo może eksportować materiały określone w ust. 1 po uzgodnieniu z właściwą jednostką obrotu.

5. Przedsiębiorstwo może sprzedawać materiały, o których mowa w ust. 1, bez stosowania trybu przewidzianego w ust. 1—4, gdy:

- 1) sprzedaż materiału stanowi zagospodarowanie zapasów nieprawidłowych, którego tryb jest uregulowany odrębnymi przepisami,
- 2) sprzedaż dotyczy przedmiotów o cechach nie spełniających ustalonych dla nich parametrów jakościowych, wymiarowych, użytkowych itp.

6. Umowy zawarte przez producentów środków produkcji z pominięciem zasad określonych w ust. 1—5 są z mocy prawa nieważne.

7. W razie gdy producenci wyrobów określonych w ust. 1 dokonują ich sprzedaży z pominięciem zasad określonych w ust. 1—5, są obowiązani odprowadzić do budżetu dodatkową opłatę w wysokości 50% wartości sprzedanych artykułów.

§ 21. 1. Centralne bilanse, o których mowa w § 17 ust. 1, w zakresie:

- 1) materiałów — ustala Rada Ministrów, z uwzględnieniem projektów przygotowanych przez Komisję Planowania przy Radzie Ministrów i Urząd Gospodarki Materiałowej w zakresie określonym w załączniku nr 5 do uchwały,
- 2) maszyn — ustala Rada Ministrów, z uwzględnieniem projektów przygotowanych przez Komisję Planowania przy Radzie Ministrów w zakresie określonym w załączniku nr 7 do uchwały.

2. Import wyłączny lub uzupełniający podstawowych materiałów wyszczególnionych w załączniku nr 5 do uchwały do poziomu ujętego w bilansach jest dokonywany ze środków dewizowych określonych w centralnym planie rocznym.

3. Rada Ministrów dokonuje rozdziału materiałów określonych w załączniku nr 6 do uchwały na podstawowe kierunki zużycia krajowego i eksport, z uwzględnieniem projektów przygotowanych — zgodnie z podziałem kompetencji w zakresie bilansowania — przez Przewodni-

czego Komisji Planowania przy Radzie Ministrów lub Ministra Gospodarki Materiałowej. Do rozdziału papieru na cele wydawnicze upowaznia się Ministra Kultury i Sztuki.

4. Minister Gospodarki Materiałowej zorganizuje system koordynacji obrotu towarowego w celu zapewnienia przestrzegania priorytetów ustalonych w centralnym planie rocznym i w związku z tym przekaze jednostkom obrotu środkami produkcji ustalone w centralnym planie rocznym:

- 1) centralne bilanse materiałowe określone w § 17 ust. 1,
- 2) programy operacyjne, o których mowa w § 1 ust. 2

5. Na podstawie dokumentów wymienionych w ust. 4 jednostki obrotu sporządzają szczegółowe bilanse, zapewniające w pierwszej kolejności dostawy materiałów niezbędnych do realizacji programów operacyjnych oraz dla producentów materiałów i wyrobów rozdzielanych. Przy opracowaniu tych bilansów i rozdzielników jednostki te będą kierować się wytycznymi Ministra Gospodarki Materiałowej.

6. Szczegółowego rozdziału materiałów wymienionych w załączniku nr 6 do uchwały dokonują właściwe jednostki obrotu fowarowego środkami produkcji. W szczególnym rozdziale materiałów jednostki te uwzględniają wielkości dostaw dla poszczególnych sektorów drobnej wytwórczości, przewidziane w bilansie.

7. Minister Gospodarki Materiałowej może wyrazić zgodę na:

- 1) prowadzenie handlu hurtowego artykułami określonymi w załączniku nr 8 do uchwały także przez inne jednostki obrotu towarowego środkami produkcji niż wymienione w tym załączniku,
- 2) wolną sprzedaż przez producenta artykułów określonych w załączniku nr 8 do uchwały, wyprodukowanych ponad ilości ustalone w umowie z jednostką obrotu.

8. Minister Gospodarki Materiałowej zapewni kontrolę działalności jednostek obrotu wymienionych w załączniku nr 8 do uchwały oraz ustali tryb rozpatrywania odwołań przedsiębiorstw od decyzji tych jednostek w sprawie rozdziału materiałów.

9. Rozdziału środków transportu i maszyn budowlanych wymienionych w załączniku nr 7 do uchwały dokonuje Przewodniczący Komisji Planowania przy Radzie Ministrów lub jednostki przez niego upoważnione.

10. Rezerwami materiałów rozdzielanych, objętych bilansami zatwierdzanymi przez Radę Ministrów, dysponują odpowiednio — zgodnie z podziałem kompetencji w zakresie bilansowania — Przewodniczący Komisji Planowania przy Radzie Ministrów lub Minister Gospodarki Materiałowej.

11. Ministrowie, którzy zgodnie z przepisami ustawy o przedsiębiorstwach państwowych sprawują nadzór nad przedsiębiorstwami realizującymi programy operacyjne, współdziałają z Przewodniczącym Komisji Planowania przy Radzie Ministrów i Ministrem Gospodarki Materiałowej w prawidłowym wykonaniu zadań określonych w ust. 1—10.

Rozdział 4

Zasady finansowania wynagrodzeń i wydatków socjalnych.

§ 22.* Przedsiębiorstwa samodzielnie decydują o wielkości oraz formach zatrudnienia.

§ 23. 1. Przedsiębiorstwa samodzielnie ustalają wielkość środków na wynagrodzenia stosownie do możliwości finansowych oraz do potrzeb swojej działalności.

2. Wynagrodzenia obejmują wszelkie wydatki pieniężne oraz wartość świadczeń w naturze lub ich ekwiwalenty, niezależnie od źródeł finansowania, poniesione bezpośrednio przez przedsiębiorstwo z tytułu pracy wykonywanej przez osoby fizyczne na rzecz przedsiębiorstwa.

§ 24. 1. Do wynagrodzeń określonych w § 23 ust. 2 nie zalicza się:

- 1) wynagrodzeń za te prace, od których jest pobierany podatek dochodowy, obrotowy lub gruntowy,
- 2) wartości świadczeń rzeczowych wynikających z przepisów o bezpieczeństwie i higienie pracy,
- 3) ekwiwalentu pieniężnego za zużyte przy wykonywaniu pracy narzędzia, materiały lub sprzęt, stanowiące własność wykonawcy,
- 4) innych wypłat określonych przez Radę Ministrów odrębnymi przepisami, nie mających charakteru wynagrodzeń za pracę.

2. Wszystkie wynagrodzenia poza wypłacanymi z zysku do podziału, o którym mowa w § 34 ust. 2, obciążają bezpośrednio koszty działalności przedsiębiorstwa.

§ 25. 1. Przedsiębiorstwo ustala należności pracowników własnych i obcych, osób zatrudnionych w systemie pracy nakładczej, osób wykonujących umowę zlecenia lub umowę o dzieło, agentów i akwizytorów oraz pracowników młodocianych w okresie trwania nauki i uczniów szkół zawodowych dla niepracujących, na podstawie obowiązujących przepisów o wynagrodzeniach, przepisów Kodeksu pracy i postanowień właściwych dla przedsiębiorstwa układów zbiorowych pracy i umów.

2. Przedsiębiorstwo samodzielnie, stosownie do potrzeb i środków, określa formy wynagradzania oraz zasady premiowania pracowników.

3. Zasady ustalania wysokości rekompensat z tytułu wzrostu kosztów utrzymania określają odrębne przepisy. Rekompensaty wypłacane pracownikom obciążają koszty działalności przedsiębiorstw. Rekompensaty wypłacone rodzinom pracowników i dla osób przez nich utrzymywanych są refundowane ze środków Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

§ 26. 1. Przyrost przeciętnych wynagrodzeń w stosunku do roku ubiegłego podlega obciążeniu na rzecz Funduszu Aktywizacji Zawodowej.

2. Przeciętne wynagrodzenia, o których mowa w ust. 1, ustala się jako sumę wydatków na wynagrodzenia w przeliczeniu na jednego zatrudnionego. Poziom przeciętnych wynagrodzeń wypłaconych za 1981 r. ustala się z uwzględnieniem całorocznych skutków wszystkich podwyżek płac, dokonanych w ciągu roku na podstawie uchwał Rady Ministrów.

3. Nie podlegają wliczeniu do podstawy obciążenia:

- 1) wynagrodzenia pracowników młodocianych, pobierane w okresie trwania nauki zawodu, oraz ekwiwalenty pieniężne, wypłacane uczniom szkół zawodowych,
- 2) wypłaty rekompensat z tytułu wzrostu kosztów utrzymania,
- 3) niektóre dodatki do płac, określone szczegółowo przez Ministra Pracy, Płac i Spraw Socjalnych,

§ 27. 1. Obciążenie, o którym mowa w § 26, jest płacone z zysku do podziału pomniejszonego o odpis na fundusz rezerwowy, według następującej skali:

Lp.	Procent wzrostu przeciętnego wynagrodzenia	Stawka obciążenia w % kwoty wzrostu przeciętnego wynagrodzenia
1	do 3%	0
2	ponad 3 do 4%	25
3	ponad 4 do 5%	50
4	ponad 5 do 6%	75
5	ponad 6 do 7%	100
6	ponad 7 do 8%	200
7	ponad 8%	400

2. Wysokość obciążenia oblicza się metodą składaną oddzielnie dla każdego przedziału przyrostu wynagrodzeń. Sumę obciążenia stanowi iloczyn obciążenia przeciętnego zatrudnienia oraz kwoty przyrostu przeciętnego wynagrodzenia.

3. Dla obliczenia obciążenia, o którym mowa w ust. 1, procent wzrostu przeciętnego wynagrodzenia zmniejsza się o procent zmniejszenia zatrudnienia w stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego, nie więcej jednak niż o 5%.

4. Obciążenie, o którym mowa w § 26, płatne jest także wówczas, gdy przedsiębiorstwo poniosło stratę.

§ 28. 1. Wynagrodzenia z tytułu nagród i premii wypłacanych z zysku do podziału do wysokości 7% przeciętnego wynagrodzenia osiągniętego w 1981 r., ustalonego według zasad określonych w § 26 ust. 2, nie podlegają obciążeniu.

2. Przyrost wynagrodzeń z tytułu nagród i premii wypłaconych z zysku do podziału powyżej wielkości, o której mowa w ust. 1, podlega obciążeniu na rzecz Funduszu Aktywizacji Zawodowej, przy czym obciążenie tego przyrostu w granicach 7—8% wynosi 200%, a powyżej 8%—400%.

§ 29. 1. Funduszem Aktywizacji Zawodowej dysponuje Minister Pracy, Płac i Spraw Socjalnych w porozumieniu z Ministrem Finansów. Zasady tworzenia i wykorzystania tego funduszu określają odrębne przepisy.

2. Środki Funduszu Aktywizacji Zawodowej przeznacza się w szczególności na finansowanie:

- 1) robót umożliwiających czasowe zatrudnienie osób pozostających bez pracy, jeżeli nie ma innych możliwości ich zatrudnienia,
- 2) przysposabiania zawodowego i przekwalifikowywania osób czasowo pozostających bez pracy oraz zasiłków dla osób, których stosunek pracy został czasowo zawieszony z powodu okresowego wstrzymania produkcji na skutek braku zaopatrzenia surowcowo-materiałowego lub dostaw energii i paliw,
- 3) dodatków wyrównawczych do wynagrodzenia pracowników w nowym zakładzie pracy, jeżeli otrzymali wynagrodzenie niższe od pobieranego w poprzednim zakładzie pracy, z którego zostali zwolnieni w trybie określonym w uchwale nr 169 Rady Ministrów z dnia 17 sierpnia 1981 r. w sprawie dodatkowych świadczeń

dla pracowników uspołecznionych zakładów pracy zmieniających pracę (Monitor Polski Nr 21, poz. 195),

- 4) organizowania przez jednostki gospodarki uspołecznionej — w porozumieniu z jednostkami koordynującymi rozwój drobnej wytwórczości i usług na danym terenie — dodatkowych miejsc pracy w miejscowościach, w których nie ma możliwości zatrudnienia osób czasowo pozostających bez pracy lub zmieniających pracę.

§ 30. Przedsiębiorstwo tworzy na dotychczasowych zasadach:

- 1) zakładowy fundusz nagród,
- 2) zakładowy fundusz socjalny,
- 3) zakładowy fundusz mieszkaniowy.

§ 31. 1. Przedsiębiorstwo może samodzielnie uzupełnić środki zakładowego funduszu socjalnego i zakładowego funduszu mieszkaniowego z zysku do podziału, o którym mowa w § 34 ust. 2.

2. Środki zakładowego funduszu mieszkaniowego i zakładowego funduszu socjalnego przedsiębiorstwo gromadzi na odrębnych, oprocentowanych rachunkach bankowych.

Rozdział 5

Zasady gospodarki finansowej.

§ 32. 1. Podstawowym miernikiem oceny działalności gospodarczej przedsiębiorstwa jest roczny wynik finansowy. Wynik finansowy dodatni jest zyskiem, wynik finansowy zaś ujemny — stratą przedsiębiorstwa.

2. Wynik finansowy przedsiębiorstwa stanowi różnicę między przychodem ze sprzedaży wraz z należnymi dotacjami przedmiotowymi a kosztami własnymi tej sprzedaży, zmniejszoną o podatek obrotowy, skorygowaną o rozliczenia wyrównawcze z tytułu handlu zagranicznego i dotacje podmiotowe oraz saldo strat i zysków nadzwyczajnych.

3. Przez przychód ze sprzedaży rozumie się w szczególności przychód ze sprzedaży na rynku krajowym i zagranicznym:

- 1) wyrobów,
- 2) robót,
- 3) usług,
- 4) towarów,
- 5) materiałów,
- 6) patentów, licencji i innych osiągnięć naukowo-technicznych.

4. Nie stanowi przychodu ze sprzedaży wartość dostaw wyrobów, robót, usług, towarów i materiałów odebranych, a nie zapłaconych przez odbiorców krajowych w ciągu 25 dni od zakończenia roku sprawozdawczego 1982.

§ 33. 1. W celu ustalenia właściwej podstawy do:

- 1) podziału wyniku finansowego,
- 2) rozliczeń z budżetem Państwa,
- 3) analiz i ocen

roczny bilans i wykazany w nim wynik finansowy przedsiębiorstwa podlegają weryfikacji sprawdzającej jego rzetelność i prawidłowość.

2. Weryfikację rocznego bilansu przedsiębiorstwa przeprowadza właściwy miejscowo organ Ministra Finan-

sów. Minister Finansów może upoważnić inny organ do przeprowadzenia weryfikacji rocznego bilansu określonych przedsiębiorstw.

§ 34. 1. Zweryfikowany zysk po pomniejszeniu o należny podatek dochodowy lub zwiększeniu o przyznaną dotację podmiotową, a następnie po uwzględnieniu udziału w wyniku finansowym wspólnych i mieszanych przedsiębiorstw, stanowi zysk do podziału.

2. Z zysku do podziału jest dokonywany obowiązkowy odpis na fundusz rezerwowy, a następnie należne obciążenie na Fundusz Aktywizacji Zawodowej. Pozostałą część zysku do podziału przedsiębiorstwo może samodzielnie przeznaczyć na cele rozwojowe, nagrody dla załogi, zwiększenie funduszy socjalnego i mieszkaniowego oraz na inne potrzeby.

§ 35. 1. Przedsiębiorstwo posiada fundusz statutowy, odzwierciedlający wartość powierzonej mu do użytkowania części mienia ogólnonarodowego. Na fundusz ten składa się w szczególności wartość netto jego środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz część wartości środków obrotowych przekazanych mu przez organ założycielski oraz wniesionych przez udziałowców.

2. Fundusz statutowy zwiększa się o wartość środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz środków obrotowych, otrzymanych nieodpłatnie oraz sfinansowanych z funduszu rozwoju lub innych funduszy przedsiębiorstwa, a pomniejsza się o wartość środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych przekazanych nieodpłatnie, zlikwidowanych lub sprzedanych, jak i o umorzenie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych.

3. Minister Finansów może określić dodatkowe tytuły zwiększeń i zmniejszeń funduszu statutowego, zwłaszcza w razie przeszacowania majątku i wypadków losowych.

§ 36. 1. Przedsiębiorstwo tworzy fundusz rezerwowy, fundusz rozwoju oraz fundusze zakładowe określone w § 30.

2. Przedsiębiorstwa, które w 1981 r. tworzyły fundusz postępu techniczno-ekonomicznego, tworzą go w 1982 r.

§ 37. Fundusz rezerwowy przeznaczony jest na pokrycie strat. Na równi ze stratą traktuje się obciążenie na rzecz Funduszu Aktywizacji Zawodowej nie znajdujące pokrycia w zysku do podziału. Fundusz rezerwowy jest tworzony z odpisu w wysokości 10% zysku do podziału. Przedsiębiorstwo może samodzielnie podwyższać wysokość tego odpisu.

§ 38. 1. Przedsiębiorstwo może tworzyć inne fundusze poza wymienionymi w § 36, z tym że tworzenie funduszu obciążającego koszty własne następuje na zasadach określonych przez Ministra Finansów.

2. Przedsiębiorstwo może gromadzić środki funduszy na wyodrębnionych rachunkach bankowych.

§ 39. 1. Fundusz rozwoju jest tworzony z części zysku do podziału i odpisów amortyzacyjnych od środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych.

2. Z odpisów amortyzacyjnych przedsiębiorstwo przekazuje:

- 1) na fundusz rozwoju:
 - a) całość odpisów amortyzacyjnych od środków trwa-

łych oraz wartości niematerialnych i prawnych, uzyskanych w wyniku inwestycji finansowanej w całości lub w części z kredytu bankowego — do czasu spłaty tego kredytu,

b) 70% równowartości pozostałych odpisów amortyzacyjnych, pomnożonej przez stosunek procentowy umorzenia środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych do ich wartości początkowej według stanu na dzień 1 stycznia danego roku,

2) do budżetu — pozostałość amortyzacji nie przekazanej na fundusz rozwoju.

3. Minister Finansów może dla określonej grupy przedsiębiorstw zwiększyć procent amortyzacji pozostawianej w przedsiębiorstwie.

4. Odpisy amortyzacyjne od zakładowych domów mieszkalnych i środków trwałych służących zakładowej działalności socjalnej nie mogą obciążać kosztów działalności przedsiębiorstwa.

5. Na fundusz rozwoju wpływają ponadto udziały innych jednostek organizacyjnych w inwestycjach wspólnych, koszty i dochody z tytułu likwidacji lub sprzedaży innych środków trwałych aniżeli służące zakładowej działalności socjalnej lub stanowiące zakładowe domy mieszkalne, część funduszu statutowego, która nie służy na pokrycie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, zbędna dla finansowania środków obrotowych oraz inne środki określone w odrębnych przepisach.

§ 40. 1. Fundusz rozwoju jest przeznaczony w pierwszej kolejności na spłatę rat kredytów inwestycyjnych.

2. Pozostałą — po spłacie rat kredytów inwestycyjnych — część funduszu rozwoju przedsiębiorstwo może przeznaczać samodzielnie na finansowanie zapasów środków obrotowych w drodze zasilania funduszu statutowego, na cele inwestycyjne, finansowanie wkładów majątkowych na rzecz wspólnych i mieszanych przedsiębiorstw oraz na uzupełniające finansowanie wydatków na postęp techniczno-ekonomiczny.

§ 41. 1. Przedsiębiorstwo finansuje środki obrotowe z tej części funduszu statutowego, która nie służy na pokrycie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych.

2. Środki obrotowe mogą być w całości finansowane funduszem statutowym. Na finansowanie środków obrotowych nie znajdujących pokrycia w funduszu statutowym przedsiębiorstwo może zaciągać w banku kredyty obrotowe na warunkach określonych w umowie kredytowej.

§ 42. Przedsiębiorstwo podejmuje samodzielnie inwestycje finansowane z posiadanych środków przeznaczonych na ten cel.

§ 43. 1. Inwestycje przedsiębiorstwa, z wyjątkiem inwestycji, o których mowa w § 45, są finansowane ze środków funduszu rozwoju. Przedsiębiorstwo może zaciągać na nie kredyty bankowe oraz inne kredyty w wypadkach określonych w odrębnych przepisach.

2. Kredyt na finansowanie inwestycji, o których mowa w ust. 1, jest spłacany przez przedsiębiorstwo ze środków funduszu rozwoju w okresie ustalonym w umowie kredytowej.

3. Na finansowanie inwestycji przedsiębiorstwa mogą być przeznaczone również środki funduszy celowych i innych, jeżeli przewidują to przepisy określające zasady tworzenia i przeznaczania tych funduszy.

§ 44. 1. Inwestycjami centralnymi są inwestycje określone w uchwałach Sejmu lub Rady Ministrów oraz w decyzjach Prezydium Rządu.

2. Inwestycje centralne, w których wyniku ma powstać nowe przedsiębiorstwo, są finansowane, z wyjątkiem określonym w ust. 4, z zaciągniętego przez przedsiębiorstwo w budowie kredytu bankowego, podlegającego spłacie ze środków funduszu rozwoju przedsiębiorstwa, w okresie ustalonym w umowie kredytowej.

3. Inwestycje centralne, realizowane w istniejącym przedsiębiorstwie na podstawie zawartej przez nie umowy o pełnieniu obowiązku inwestora, z wyjątkiem, o którym mowa w ust. 4, są finansowane według zasad określonych w § 43 ust. 1 i 2.

4. Inwestycja centralna może być również finansowana w całości lub częściowo z dotacji budżetowej. Wielkość dotacji budżetowej na finansowanie inwestycji centralnych jest określona w uchwałach lub decyzjach, o których mowa w ust. 1.

5. Przepisy ust. 2—4 stosuje się również do inwestycji podejmowanych na podstawie decyzji terenowych organów administracji państwowej stopnia wojewódzkiego.

§ 45. 1. Inwestycje przedsiębiorstwa, w których wyniku mają powstać obiekty służące zakładowej działalności socjalnej, są finansowane z części środków zakładowego funduszu socjalnego, z wyników na sprzedaży i likwidacji środków trwałych, służących działalności socjalnej, oraz środków przekazanych przez związki zawodowe i inne organizacje społeczne.

2. Inwestycje mieszkaniowe przedsiębiorstwa są finansowane ze środków zakładowego funduszu mieszkaniowego, uzupełnionych środkami uzyskanymi ze sprzedaży i likwidacji zakładowych domów mieszkalnych.

3. Bank może udzielić kredytu na uzupełnienie środków, o których mowa w ust. 1 i 2. Przedsiębiorstwo spłaca ten kredyt odpowiednio ze środków zakładowego funduszu socjalnego bądź mieszkaniowego w okresie ustalonym w umowie kredytowej.

§ 46. 1. Odsetki od kredytu, naliczane przez bank w okresie realizacji inwestycji, o których mowa w § 44 i 45, są płacone z kredytów udzielonych na finansowanie tych inwestycji. Przedsiębiorstwo po przekazaniu inwestycji do eksploatacji zalicza te odsetki do kosztów inwestycji, które zwiększają wartości niematerialne i prawne, podlegające umarzaniu i amortyzacji w okresie do 10 lat.

2. Odsetki od kredytu, naliczane przez bank w okresie spłaty kredytu wykorzystanego na finansowanie inwestycji, o których mowa w § 43 i 44, są płacone po przekazaniu inwestycji do eksploatacji ze środków obrotowych i zaliczane do kosztów działalności eksploatacyjnej przedsiębiorstwa.

3. Odsetki od kredytu, o którym mowa w § 45 ust. 3, są płacone odpowiednio ze środków zakładowego funduszu socjalnego bądź mieszkaniowego.

§ 47. 1. Wydatki przedsiębiorstwa na cele związane z postępem techniczno-ekonomicznym, a w szczególności

na prace badawczo-rozwojowe wraz z towarzyszącymi pracami dotyczącymi normalizacji, na opracowanie i ocenę projektów wynalazczych oraz na nabycie licencji i patentów, są finansowane z funduszu postępu techniczno-ekonomicznego, a w przedsiębiorstwach, w których nie tworzy się tego funduszu — bezpośrednio w ramach kosztów działalności.

2. W 1982 r. przedsiębiorstwa dokonają odpisów na fundusz postępu techniczno-ekonomicznego według stawek obowiązujących w 1981 r., obciążając nimi koszty własne.

3. Rada Ministrów określi procent odpisów na centralny fundusz postępu techniczno-ekonomicznego z zakładowych funduszy postępu technicznego. Przedsiębiorstwo może otrzymać z tego funduszu bezzwrotne subwencje na finansowanie wybranych prac badawczych, prowadzonych przez to przedsiębiorstwo.

4. Uzupełniającym źródłem finansowania wydatków, o których mowa w ust. 1, mogą być środki funduszu rozwoju.

5. Koszty prac wdrożeniowych, koszty realizacji projektów wynalazczych oraz koszty działalności klubów techniki i racjonalizacji obciążają bezpośrednio koszty działalności. Koszty tych prac zakończonych wynikiem negatywnym lub niewspółmierne do osiągniętych efektów mogą być finansowane w całości lub w części z funduszu postępu techniczno-ekonomicznego przedsiębiorstwa.

6. Wynagrodzenia autorskie dla twórców projektów wynalazczych oraz nagrody związane z tymi projektami obciążają koszty działalności przedsiębiorstwa.

§ 48. Przedsiębiorstwo może samodzielnie przekazywać na sfinansowanie przedsięwzięć wspólnych środki obrotowe oraz środki funduszy, o których mowa w § 36 i 38 ust. 1, innym przedsiębiorstwom, zrzeszeniom przedsiębiorstw lub ministerstwu koordynującym.

§ 49. Koszty utrzymania zrzeszenia są zaliczane do kosztów przedsiębiorstwa.

§ 50. Za prawidłowe ustalenie stanu i wyniku finansowego przedsiębiorstwa oraz przestrzeganie zasad gospodarki finansowej odpowiada dyrektor oraz główny księgowy przedsiębiorstwa.

§ 51. 1. Jeżeli przedsiębiorstwo ponosi stratę nie znajdującą pokrycia w funduszu rezerwowym lub staje się niewypłacalne, bank uzależnia dalsze udzielenie kredytów od przedstawienia przez przedsiębiorstwo programu uzdrowienia jego gospodarki w terminie ustalonym przez bank.

2. W razie negatywnej oceny programu przez bank i odmowy dalszego kredytowania przedsiębiorstwa organ założycielski powołuje zespół przygotowawczy, który przedstawi wnioski, w okresie nie dłuższym niż jeden miesiąc, co do celowości dalszej działalności przedsiębiorstwa lub trybu uzdrowienia jego gospodarki.

3. Od daty zawiadomienia przez bank o negatywnej ocenie programu i odmowy kredytowania bank udziela kredytu na wypłaty wynagrodzeń w wysokości wynikającej z umowy o pracę. Kredyt ten jest udzielany na okres nie dłuższy niż 4 miesiące, wliczając w to okres

pracy zespołu przygotowawczego, o którym mowa w ust. 2. Kredyt ten bank zabezpiecza na majątku przedsiębiorstwa. Po tym okresie przedsiębiorstwo ulega likwidacji, chyba że organ założycielski podjął decyzję o kontynuowaniu działalności przedsiębiorstwa.

4. Jeżeli organ założycielski, na podstawie wniosków zespołu przygotowawczego, o którym mowa w ust. 2, podejmie decyzję o kontynuowaniu działalności przedsiębiorstwa, to:

- 1) ustala program uzdrowienia przedsiębiorstwa,
- 2) ustala dotacje budżetowe dla przedsiębiorstwa na okres objęty programem uzdrowienia.

Rozdział 6

Rozliczenia z budżetem Państwa.

§ 52. 1. Przedsiębiorstwa płacą:

- 1) podatek obrotowy,
- 2) podatek od funduszu płac,
- 3) podatek dochodowy,
- 4) podatek od nieruchomości według dotychczas obowiązujących przepisów,
- 5) podatek od gruntów, stanowiący dochód właściwych budżetów terenowych.

2. Przedsiębiorstwo może otrzymać z budżetu Państwa dotacje przedmiotowe określone w stosunku do wyrobów (grup wyrobów) i usług, na które będą ustalone ceny urzędowe lub ceny regulowane nie pokrywające kosztów produkcji powiększonych o normatywny zysk. Dotacje te są udzielane w wielkościach określonych w ustawie budżetowej.

3. Rozliczeń z budżetem Państwa z tytułu podatków dokonuje bezpośrednio przedsiębiorstwo z właściwym miejscowo organem podatkowym. Wpłaty do budżetu podatku obrotowego, podatku od gruntów oraz podatku od funduszu płac mogą być dokonywane przez zakłady sporządzające bilans, po porozumieniu się przedsiębiorstwa z właściwym organem podatkowym.

§ 53. Zasady opodatkowania podatkiem obrotowym określa załącznik nr 9 do uchwały.

§ 54. 1. Przedsiębiorstwa płacą podatek od funduszu płac, obciążający koszty ich działalności.

2. Podstawę opodatkowania stanowi suma wynagrodzeń, o których mowa w § 23, wypłaconych w danym miesiącu i obciążających koszty.

3. Stawkę podatku od funduszu płac ustala się w wysokości 20% podstawy opodatkowania.

§ 55. 1. Przedsiębiorstwo uiszcza podatek dochodowy.

2. Podstawą opodatkowania jest zweryfikowany zysk bilansowy przedsiębiorstwa.

3. Podstawę opodatkowania podwyższa się o koszty i straty nie uzasadnione. Rodzaje kosztów i strat uznanych za nie uzasadnione określa w odrębnym trybie Rada Ministrów.

4. Podatek dochodowy ustala się według następującej skali:

Stawka podatku dochodowego dla poszczególnych przedziałów rentowności						
do 5%	ponad 5% do 10%	ponad 10% do 15%	ponad 15% do 20%	ponad 20% do 25%	ponad 25% do 30%	ponad 30%
0	40	50	60	70	80	90

5. Podatek dochodowy oblicza się w sposób składany, oddzielnie dla każdego przedziału rentowności.

6. Procent rentowności określa się przez ustalenie stosunku zysku do kosztów przerobu. Przez koszt przerobu do celów ustalania podatku dochodowego rozumie się koszty własne sprzedaży wyrobów, robót i usług, pomniejszone o koszty materiałów i przedmiotów nietrwałych, energii oraz obróbki obcej; za koszty przerobu w działalności handlowej przyjmuje się koszty handlowe.

7. Minister Finansów zastosuje ulgi i zwolnienia od podatku dochodowego z tytułu przeznaczenia zysku na cele rozwojowe, kulturalno-oświatowe oraz na rzecz ochrony środowiska, bezpieczeństwa i higieny pracy.

8. Ulgi, o których mowa w ust. 7, będą udzielane tym przedsiębiorstwom, w których udział zysku przeznaczony na nagrody i premie oraz obciążenia na Fundusz Aktywizacji Zawodowej w zysku do podziału nie przekracza udziału wynagrodzeń w kosztach przerobu.

§ 56. 1. Minister Finansów określi terminy i tryb płatności oraz szczegółowe zasady obliczania podatków.

2. Minister Finansów w gospodarczo uzasadnionych wypadkach może stosować przedmiotowe i podmiotowe ulgi i zwolnienia podatkowe.

3. Zasady opodatkowania podatkiem od gruntów określa załącznik nr 10 do uchwały.

Rozdział 7

Handel wewnętrzny.

§ 57. Przedsiębiorstwa sprzedają i nabywają towary rynkowe w drodze swobodnie zawieranych umów sprzedaży, z wyjątkiem obrotu towarami objętymi rozdzielnictwem i sprzedają reglamentowaną.

§ 58. Dostawy rynkowe towarów rozdzielanych, wymienionych w załączniku nr 11 do uchwały, są realizowane na podstawie umów zawieranych przez jednostki handlowe wyznaczone przez Ministra Handlu Wewnętrznego i Usług.

§ 59. 1. W 1982 r. utrzymuje się system sprzedaży reglamentowanej towarów o podstawowym znaczeniu dla zaopatrzenia ludności.

2. W miarę poprawy zaopatrzenia rynku Minister Handlu Wewnętrznego i Usług ograniczy zakres reglamentacji i rozdzielnictwa.

§ 60. 1. Przedsiębiorstwa handlu wewnętrznego mogą otrzymywać dopłaty do marż handlowych, realizowanych w obrocie towarami objętymi cenami urzędowymi.

2. Minister Finansów w porozumieniu z Przewodniczącym Państwowej Komisji Cën ustala na wniosek Ministra Handlu Wewnętrznego i Usług wysokość dopłat.

§ 61. 1. Przedsiębiorstwa handlu wewnętrznego mogą utworzyć fundusz przecen nieprawidłowych zapasów towarów ujawnionych w IV kwartale 1981 r.

2. Przeszacowanie zapasów w przedsiębiorstwach handlu wewnętrznego z tytułu zmiany cen nie obejmuje nieprawidłowych zapasów towarów ujawnionych w IV kwartale 1981 r.

Rozdział 8

Handel zagraniczny.

§ 62. 1. Przedsiębiorstwa, na podstawie koncesji nadanej przez Ministra Handlu Zagranicznego, mogą bezpośrednio zawierać umowy z kontrahentami zagranicznymi o eksport i import towarów i usług.

2. Przedsiębiorstwu przysługuje prawo do otrzymania koncesji, jeżeli spełnia następujące warunki zapewniające prawidłową realizację handlu zagranicznego:

- 1) wartość bezpośredniego eksportu wytwarzanych towarów lub świadczonych usług osiągnęła co najmniej 25% własnej produkcji lub przekroczyła wartość 1 mld złotych rocznie; w razie zmiany kursu złotego do walut zagranicznych kwota ta ulega odpowiedniej zmianie,
- 2) zapewnia prawidłową obsługę kadrową, organizacyjną i techniczną realizowanego eksportu i (lub) importu towarów oraz usług określonych w koncesji.

3. W uzasadnionych wypadkach koncesja może być nadana mimo niespełniania przez przedsiębiorstwo warunków określonych w ust. 2 pkt 1, w szczególności gdy przedsiębiorstwo ubiegające się o koncesję pozostaje w związkach kooperacyjnych z kontrahentami zagranicznymi, produkuje wyroby z materiałów powierzonych przez kontrahentów zagranicznych lub prowadzi działalność w zakresie eksportu myśli naukowo-technicznej.

4. Minister Handlu Zagranicznego może w umotywowanych wypadkach odmówić nadania koncesji, w szczególności gdy jej nadanie mogłoby mieć ujemny wpływ na sytuację handlową lub płatniczą Państwa.

5. Koncesji nie nadaje się na prowadzenie obrotu surowcami, paliwami, energią i artykułami rolnymi o podstawowym znaczeniu dla gospodarki narodowej.

6. Przedsiębiorstwa nie posiadające koncesji, o której mowa w ust. 1, prowadzą eksport i import za pośrednictwem wybranych przez siebie przedsiębiorstw handlu zagranicznego o zbliżonej specjalizacji asortymentowej w formach i na warunkach określonych w umowach pomiędzy kontrahentami.

§ 63. 1. Handlowy obrot towarowy i usługowy z zagranicą prowadzi się wyłącznie w ramach pozwoleń na wywóz i przywóz, wydawanych przez Ministra Handlu Zagranicznego.

2. Pozwolenia na wywóz i przywóz, o których mowa w ust. 1, wydaje się w formie:

- 1) generalnych pozwoleń na wywóz i przywóz,
- 2) indywidualnych pozwoleń na wywóz i przywóz.

3. Generalne pozwolenia na wywóz i przywóz, o których mowa w ust. 2 pkt 1, są wydawane z ważnością do końca roku kalendarzowego, zwłaszcza gdy dotyczą:

- 1) realizacji eksportu i importu towarów wymienionych w centralnym planie rocznym,
- 2) eksportu wewnętrznego,
- 3) importu części zamiennych,
- 4) importu kompletacyjnego dla eksportu budownictwa, kompletnych obiektów i statków.

4. Warunkiem uzyskania pozwolenia przywozu jest udokumentowanie uprawnień do dysponowania środkami dewizowymi (gotówką lub kredytami) w celu dokonania tego importu.

§ 64. W centralnym planie rocznym zapewnia się środki dewizowe na import surowców i materiałów centralnie bilansowanych do wysokości określonej w bilansach oraz na import dla inwestycji centralnych.

§ 65. 1. Przedsiębiorstwo realizujące import w obrocie wolnodewizowym uzyskuje środki dewizowe przez:

- 1) dokonywanie odpisów z wpływów z eksportu w walutach wymienialnych, ulokowanych na rachunku w Banku Handlowym w Warszawie S.A., którymi dysponować może wyłącznie właściciel rachunku,
- 2) uzyskanie przydziału dewiz,
- 3) zaciąganie kredytów dewizowych.

2. Środki na import realizowany poza sferą obrotu wolnodewizowego przydziela Minister Handlu Zagranicznego.

§ 66. 1. Odpisy dewizowe od wpływów walut wymienialnych z eksportu towarów i usług stanowią główne źródło finansowania importu dla przedsiębiorstw.

2. Podstawę określenia stawki odpisu dewizowego stanowi osiągnięta w 1980 r. relacja wartości importu zaopatrzeniowego i kooperacyjnego do eksportu realizowanego w walutach wymienialnych, skorygowana współczynnikiem 0,7.

3. W razie istotnej zmiany w relacji importu do eksportu podstawą określenia stawki odpisu będą założenia importu i eksportu przedsiębiorstwa na 1982 r.

4. Stawka odpisu dewizowego może być w uzasadnionym wypadku podwyższona w taki sposób, aby zapewnić przedsiębiorstwu i ewentualnie jego poddostawcom możliwość nabycia niezbędnych materiałów, komponentów i części zamiennych z importu, potrzebnych do realizacji eksportu.

5. Maksymalna stawka odpisu nie może przekroczyć 50% wpływów z eksportu.

6. Minister Handlu Zagranicznego w porozumieniu z Ministrem Finansów ustali:

- 1) tryb określania stawek odpisów dewizowych,
- 2) wysokość stawki odpisu dewizowego dla przedsiębiorstwa w ciągu 1 miesiąca od otrzymania wniosku,
- 3) wysokość stawki odpisu dewizowego dla przedsiębiorstw transportowych, wykonujących przewozy międzynarodowe.

§ 67. 1. Stawkę odpisu dewizowego ustala się indywidualnie dla przedsiębiorstwa lub grupy przedsiębiorstw (zrzeszenia).

2. Indywidualnie stawkę odpisu dewizowego ustala się dla przedsiębiorstwa w razie:

- 1) otrzymania koncesji na prowadzenie handlu zagranicznego albo
- 2) realizacji eksportu wolnodewizowego o wartości powyżej 50 mln zł w ciągu roku.

3. Stawkę odpisu dewizowego dla grupy przedsiębiorstw ustala się na wniosek zainteresowanych przedsiębiorstw produkcyjnych bądź usługowych i zainteresowanego przedsiębiorstwa handlu zagranicznego.

4. Przedsiębiorstwo spełniające warunki określone w ust. 2 może wchodzić w skład grupy przedsiębiorstw, o których mowa w ust. 3. W takim wypadku nie ustala się indywidualnej stawki dla tego przedsiębiorstwa.

5. W wypadku, o którym mowa w ust. 3, przedsiębiorstwa ustalają w drodze umowy zasady współpracy.

§ 68. 1. Po ustaleniu stawki odpisu dewizowego w trybie określonym w § 66 ust. 6 Bank Handlowy w Warszawie S.A. otwiera i prowadzi rachunek dewizowy przedsiębiorstwa w walucie wymienialnej, określonej przez właściciela rachunku.

2. Do czasu wpływu dewiz za eksport Bank Handlowy w Warszawie S.A. może udzielić kredytu antycypacyjnego na import, obciążając wpływy na rachunku przedsiębiorstwa.

3. W celu stworzenia Bankowi Handlowemu w Warszawie S.A. warunków do udzielania kredytów, o których mowa w ust. 2, wydziela się w centralnym planie rocznym na 1982 r. odpowiednią kwotę dewiz.

4. Przedsiębiorstwo może odstąpić środki dewizowe, o których mowa w § 65 ust. 1 pkt 1, innemu przedsiębiorstwu współpracującemu w zakresie realizacji eksportu.

5. Zaliczki od kontrahentów zagranicznych na realizację kompletnych obiektów przemysłowych, budowlanych i środków transportu pozostają w dyspozycji przedsiębiorstwa na ich rachunkach dewizowych w bankach polskich, a za zgodą Ministra Finansów — na rachunkach w bankach zagranicznych.

§ 69. 1. Przydział środków dewizowych na import inny niż określony w § 64 otrzymują przedsiębiorstwa realizujące programy operacyjne, w razie gdy:

- 1) nie realizują eksportu za waluty wymienialne,
- 2) odpis dewizowy nie zapewnia pokrycia wydatków na import.

2. Środki dewizowe, o których mowa w ust. 1, przydziela Minister Handlu Zagranicznego.

§ 70. 1. Przedsiębiorstwo może zaciągać w bankach krajowych kredyty dewizowe na import służący inwestycjom szybko rentującym lub bieżącej działalności. Kredyty te są spłacane z wpływów z eksportu w okresie 12 miesięcy.

2. W uzasadnionych wypadkach Minister Finansów może wyrazić zgodę na zaciąganie przez przedsiębiorstwa kredytów finansowych w bankach zagranicznych, a Minister Handlu Zagranicznego w porozumieniu z Ministrem Finansów — na zaciąganie kredytów transakcyjnych w bankach lub u dostawców zagranicznych.

§ 71. Prawo do odpisów dewizowych przysługuje również przedsiębiorstwom handlu zagranicznego w razie realizacji transakcji reeksportowych, gieldowych i koniunkturalnych.

§ 72. 1. O wielkości eksportu podstawowych surowców i materiałów objętych obowiązkowym pośrednictwem jednostek wymienionych w załączniku nr 8 do uchwały decyduje się zgodnie z przepisem § 20 ust. 4.

2. Na realizację dostaw określonych w ust. 1 przedsiębiorstwa handlu zagranicznego zawierają umowy z bezpośrednimi dostawcami w uzgodnieniu z przedsiębiorstwami obrotu towarowego, upoważnionymi do obowiązkowego pośrednictwa.

§ 73. 1. Przedsiębiorstwu dokonującemu eksportu przysługuje prawo do zwrotu cła importowego, pobranego od surowców, materiałów, półfabrykatów lub elementów kooperacyjnych, zużytych w poszczególnych fazach produkcji towarów sprzedanych na eksport.

2. Przedsiębiorstwu dokonującemu eksportu przysługuje prawo do zwrotu podatku obrotowego wpłaconego do budżetu Państwa w poszczególnych fazach produkcji towarów sprzedawanych na eksport, zwanego dalej „zwrotem podatku”.

3. Zwrotu cła i podatku, o którym mowa w ust. 1 i 2, nie stosuje się do eksportu rozliczanego po cenach urzędowych.

4. W imporcie i eksporcie towarów, na które stosuje się ceny urzędowe ustalone na podstawie odrębnych przepisów, rozliczenia między odbiorcami i dostawcami a przedsiębiorstwami handlu zagranicznego następują w cenach urzędowych.

5. Upowaznia się Ministra Handlu Zagranicznego do prowadzenia rachunku wyrównawczego.

6. Rachunek wyrównawczy może być zasilany dotacją budżetową do wysokości środków przewidzianych na ten cel w budżecie Państwa. Pozostałość środków na rachunku wyrównawczym jest rozliczana na koniec roku z budżetem Państwa.

7. Zasady prowadzenia rachunku wyrównawczego i rozliczeń ustala Ministrowie Finansów oraz Handlu Zagranicznego w terminie do dnia 31 grudnia 1981 r.

8. Minister Handlu Zagranicznego dysponuje funduszem nagród tworzonym ze środków budżetowych w celu materialnego zainteresowania działalnością w sferze handlu zagranicznego.

9. Wysokość kwoty funduszu nagród zostanie określona w centralnym planie rocznym i w budżecie Państwa, w części dotyczącej Ministerstwa Handlu Zagranicznego.

§ 74. Minister Handlu Zagranicznego zatwierdza marżę przedsiębiorstw handlu zagranicznego.

Rozdział 9

Przepisy przejściowe i końcowe.

§ 75. Ministrowie Finansów oraz Pracy, Płac i Spraw Socjalnych, w porozumieniu z Przewodniczącym Komisji Planowania przy Radzie Ministrów i właściwymi ministrami, dostosują w terminie do dnia 31 grudnia 1981 r. określone w uchwale zasady gospodarki finansowej, rozliczeń z budżetem Państwa i finansowania wynagrodzeń do specyfiki przedsiębiorstw:

- 1) wymienionych w art. 6 pkt 1—3 i 6 ustawy o przedsiębiorstwach państwowych,
- 2) użyteczności publicznej, określonych w art. 8 ustawy o przedsiębiorstwach państwowych,

- 3) podległych Ministrom: Obrony Narodowej, Spraw Wewnętrznych, Sprawiedliwości oraz Finansów,
- 4) przemysłu wydobywczego oraz energetyki i gazownictwa,
- 5) gospodarki morskiej,
- 6) handlu zagranicznego,
- 7) handlu wewnętrznego i usług,
- 8) turystycznych,
- 9) prowadzących gry losowe i totalizatory.

§ 76. Minister Handlu Zagranicznego w porozumieniu z Ministrem Finansów może rozciągnąć przepisy rozdziału 8 na spółdzielnie i spółki będące przedsiębiorstwami handlu zagranicznego.

§ 77. Minister Handlu Wewnętrznego i Usług określi w terminie do dnia 31 grudnia 1981 r. szczegółowo wyroby standardowe objęte listą wyrobów, na które ustala się ceny regulowane.

§ 78. Przewodniczący Państwowej Komisji Cen, na wniosek zarządów centralnych związków spółdzielni, może rozciągnąć przepisy rozdziału 2 na jednostki organizacyjne zrzeszone w tych związkach.

§ 79. Zasady rozliczania środków i funduszy na przełomie lat 1981/1982 oraz warunków wyrównania startu określa załącznik nr 12 do uchwały.

§ 80. Minister Finansów określi szczegółowe zasady gospodarki finansowej przedsiębiorstw.

§ 81. Przedsiębiorstwa sporządzają w 1982 r. sprawozdania statystyczne według instrukcji i na formularzach wydanych lub zatwierdzonych przez Główny Urząd Statystyczny.

§ 82. Przepisy uchwały, z wyjątkiem rozdziałów 2, 3 i 7, nie dotyczą przedsiębiorstw, do których stosuje się przepisy:

- 1) uchwały nr 112 Rady Ministrów z dnia 8 czerwca 1981 r. w sprawie rozwoju drobnej wytwórczości (Monitor Polski Nr 15, poz. 120),
- 2) uchwały nr 114 Rady Ministrów z dnia 17 czerwca 1981 r. w sprawie systemu ekonomiczno-finansowego państwowych przedsiębiorstw gospodarki rolnej, państwowych gospodarstw rolnych oraz niektórych zjednoczeń resortu rolnictwa (Monitor Polski Nr 16, poz. 126).

§ 83. W sprawach uregulowanych niniejszą uchwałą nie stosuje się przepisów dotychczas obowiązujących.

§ 84. 1. Wynik finansowy przedsiębiorstwa za 1981 r. podlega podziałowi według zasad ustalonych we właściwym dla danej jednostki systemie ekonomiczno-finansowym, obowiązującym w 1981 r.

2. Badania i zatwierdzania sprawozdań finansowych jednostek za 1981 r. dokonuje się w trybie określonym w uchwale nr 210 Rady Ministrów z dnia 24 sierpnia 1973 r. w sprawie głównych księgowych i dyplomowanych biegłych księgowych oraz badania i zatwierdzania rocznych sprawozdań finansowych państwowych jednostek organizacyjnych (Monitor Polski z 1973 r. Nr 37, poz. 226 i z 1975 r. Nr 31, poz. 193).

§ 85. Przepisy uchwały obowiązują do czasu wejścia w życie ustaw, o których mowa w art. 51 ustawy o przedsiębiorstwach państwowych.

§ 86. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1982 r.

Prezes Rady Ministrów: gen. armii W. Jaruzelski

Załączniki do uchwały nr 243 Rady Ministrów z dnia 30 listopada 1981 r. (poz. 287)

Załącznik nr 1.

LISTA PROGRAMÓW OPERACYJNYCH

1. Program operacyjny dostaw i zagospodarowania naczep i środków ochrony roślin. 2. Program operacyjny zaopatrzenia rolnictwa i przemysłu spożywczego w maszyny, urządzenia i środki transportu, z uwzględnieniem części zamiennych, akumulatorów i ogumienia. 3. Program operacyjny zagospodarowania i przetwórstwa mleka. 4. Program operacyjny zaopatrzenia w podstawowe wy-	roby farmaceutyczne, sanitarne i sprzęt medyczny w dziedzinie ochrony zdrowia. 5. Program operacyjny zaopatrzenia w podstawowe środki czystości i higieny. 6. Program operacyjny wyrobów odzieżowych i obuwia dla dzieci i młodzieży. 7. Program operacyjny wydobycia i transportu węgla. 8. Program operacyjny wyrobów gorąco walcowanych. 9. Program operacyjny dynamizacji eksportu.

Załącznik nr 2.

LISTA ŚRODKÓW SPOŻYCIA I USŁUG, MAJĄCYCH PODSTAWOWE ZNACZENIE DLA KOSZTÓW UTRZYMANIA LUB OCHRONY ZDROWIA LUDNOŚCI, NA KTÓRE USTALA SIĘ CENY URZĘDOWE

1. Chleb, mąka i kasze. 2. Mięso wieprzowe, wołowe i cielęce oraz przetwory z tego mięsa, a także kurczęta. 3. Smalec i słonina. 4. Mleko spożywcze, masło oraz tłuszcze roślinne. 5. Cukier. 6. Węgiel, koks, ciepła woda oraz ogrzewanie mieszkań energią cieplną. 7. Gaz przewodowy i bezprzewodowy oraz energia elektryczna do użytku domowego.	8. Przewozy osób środkami miejskiej komunikacji masowej. 9. Przewozy krajowe osób koleją i transportem samochodowym. 10. Środki farmaceutyczne i odurzające oraz artykuły sanitarne. 11. Świadczenia uspołecznionych zakładów pomocy społecznej, domów małych dzieci, przedszkoli i żłobków. 12. Podręczniki, zeszyty i podstawowe przybory szkolne.

Załącznik nr 3.

LISTA ŚRODKÓW PRODUKCJI I USŁUG, MAJĄCYCH PODSTAWOWE ZNACZENIE DLA KOSZTÓW WYTWARZANIA, NA KTÓRE USTALA SIĘ CENY URZĘDOWE

1. Węgiel kamienny, brunatny i koks. 2. Ropa naftowa i olej opałowy. 3. Gaz przewodowy i bezprzewodowy. 4. Energia elektryczna. 5. Rudy i złom metali. 6. Wyroby hutnictwa żelaza i stali. 7. Wyroby hutnicze z metali nieżelaznych. 8. Drewno tartaczne i tarcica. 9. Cement. 10. Celuloza.	11. Bawełna i wełna. 12. Włókna chemiczne. 13. Skóry surowe. 14. Kauczuk. 15. Apatyty i fosforyty. 16. Siarka i kwas siarkowy. 17. Nawozy sztuczne i wapno nawozowe. 18. Zboża, pasze przemysłowe i dodatki do pasz. 19. Przewozy krajowe towarów koleją, transportem samochodowym i wodnym.

Załącznik nr 4.

LISTA ŚRODKÓW SPOŻYCIA, NA KTÓRE USTALA SIĘ CENY REGULOWANE

1. Konserwy „Bobo-Vita” i odżywki spożywcze dla niemowląt. 2. Ryby morskie i przetwory z tych ryb. 3. Tkaniny bawełniane i bawełnopodobne: 1) białe: a) koszulowe (z wyjątkiem tkanin z bawełny 100%), b) ręcznikowe, c) pieluszkowe, 2) pościelowe.	4. Pieluszki. 5. Standardowe okrycia, ubiory, bielizna osobista dla dzieci i młodzieży do 15 lat. 6. Wyroby pończosznice. 7. Obuwie gumowe i tekstylnogumowe wulkanizowane. 8. Standardowe obuwie dla dzieci i młodzieży do lat 15. 9. Środki do pielęgnacji niemowląt (oliwka, zasypki, pudry, butelki). 10. Środki do prania i szorowania.

Załącznik nr 5.

LISTA CENTRALNYCH BILANSÓW ENERGII, PALIW, SUROWCÓW I MATERIAŁÓW DO CENTRALNEGO PLANU ROCZNEGO NA 1982 ROK

Lp.	Symbol Systematycznego wykazu wyrobów	Nazwa materiału
1	2	3
A. Artykuły bilansowane przez Komisję Planowania przy Radzie Ministrów		
1	011, 0131-1	Węgiel kamienny i brykiety z węgla kamiennego
2	0141	Węgiel brunatny
3	0211	Koks i półkoks
4	0221-11	Gaz z koksowni i gazokoksowni
5	0232-11, 21, 22, 23	Gaz ziemny wysokometanowy
6	0232-12, 22	Gaz ziemny zaazotowany
7	0231	Ropa naftowa
8	0241-112, 119, 0242-211	Paliwa i półprodukty paliw do silników z zapłonem iskrowym
9	0242-22	Paliwa do silników z zapłonem samoczynnym
10	0242-3	Oleje opalowe
11	0311	Energia elektryczna
12	0411, 0412	Rudy żelaza surowe i wzbogacone
13	04 (bez 0451-3)	Wyroby walcowane na gorąco
14	046	Rury stalowe
15	0471	Blachy stalowe walcowane na zimno
16	0472, 0475, 0476, 0477, 0479	Wyroby przetwórstwa hutniczego
17	0512-51	Tlenek glinu
18	0531-11	Miedź elektrolityczna
19	0531-12	Cynk
20	0531-13	Ołów
21	0531-14	Cyna
22	0531-21	Nikiel
23	0531-31	Aluminium
24	0531-41	Srebro
25	0551 (bez 0551-15), 0561 (bez 0561-15, 17)	Wyroby z miedzi i stopów miedzi
26	0552 (bez 0552-15), 0562	Wyroby z aluminium i stopów aluminium
27	1126	Kable elektroenergetyczne
28	1134-12	Akumulatory elektryczne kwasowe do pojazdów samochodowych
29	1211-2	Siarka
30	1218-22, 23, 1221-441	Surowce fosforowe (fosforyty, kwas fosforowy)
31	1222-551, 552, 553	Soda bezwodna i ciężka w przeliczeniu na 100%
32	1222-611	Soda kaustyczna w przeliczeniu na 100%
33	1231-1	Nawozy azotowe
34	1231-2	Nawozy fosforowe
35	1231-3	Nawozy potasowe
36	1263-111, 112	Polietylen
37	1263-12, 13	Polipropylen i kopolimery etylenowo-propylenowe
38	1263-211, 212	Polichlorek winylu
39	1263-31	Polistyren
40	1269-1	Kauczuk naturalny
41	1269-3, 4, 5	Kauczuk syntetyczny
42	127	Włókna chemiczne
43	1418-6	Azbest
44	1422	Cement
45	1711	Tarcica iglasta
46	1722-1, 2, 3	Płyty wiórowe
47	1779-8	Kopalniaki i połowice
48	1813-1, 3, 5	Celuloza papiernicza
49	1813-4	Celuloza wiskozowa
50	1814	Papier
51	1815	Tektura
52	1911	Bawełna
53	1913, 1914, 1915	Przędza bawełniana i bawełnopodobna
54	1917, 1914, 1915, 2062-001, 2064-001	Tkaniny, dzianiny, włókniny i przędziny bawełniane i bawełnopodobne wykończone

1	2	3
55	1921	Wełna
56	1923	Przędza wełniana i wełnopodobna czesankowa
57	1927, 2032, 2064-002	Tkaniny, dzianiny i przędziny wełniane i wełnopodobne wykończone
58	1936, 2034, 2062-007, 2064-007	Tkaniny, dzianiny, włókniny i przędziny lniane i konopne wykończone
59	1946, 2033	Tkaniny, dzianiny jedwabne i jedwabiopodobne wykończone
60	2212	Skóry gotowe miękkie
61	2311, 2316, 2332, 2339-1, 2, 3	Masa mięsno-tłuszczowa
62	2321	Skóry surowe zakonserwowane dla przemysłu garbarskiego (łącznie z białoskórnictwem)
63	2358-2	Masło
64	2431	Cukier
65	2551	Tytoń przemysłowy
66	2419, 2611, 2612, 2614	Pasze treściwe
67	4011	Ziarno zbóż podstawowych konsumpcyjnych i pastewnych (w latach kalendarzowych)
68	4011	Ziarno zbóż podstawowych konsumpcyjnych i pastewnych (w latach gospodarczych)
69	4311-11	Drewno tartaczne iglaste
70	1371-1	Opony do pojazdów samochodowych osobowych
71	1371-2	Opony do pojazdów samochodowych ciężarowych, maszyn i urządzeń (bez rolniczych)
72	1371-31	Opony ciągnikowe (tylne)
73	1371-4	Opony do maszyn i urządzeń rolniczych
B. Artykuły bilansowane przez Urząd Gospodarki Materialowej		
74	1369-3, 1374-1	Taśmy transporterowe z tworzyw sztucznych, taśmy przenosnikowe gumowe
75	2021	Tkaniny transportowe
76	2022	Tkaniny oponowe
77	2623	Tłuszcze techniczne zwierzęce topione
78	1135-4, 1135-5, 1289-9, 1296-66	Sprzęt i środki ochrony przeciwpozarowej
79	0657-2, 1369-6, 1374-5, 1529-6	Sprzęt ochrony osobistej
80	2185, 2273, 2276, 2221-2, 2222-2, 2223-2, 2224-2, 2225-2, 2226-2, 1374-54	Odzież i obuwie ochronne
81		Surowce wtórne
82	0414-1	Złom stalowy (obiegowy i zbiórkowy)
83	0414-2	Złom zeliwny (obiegowy i zbiórkowy)
84	0521-1	Złom miedzi i jej stopów
85	0521-3	Złom ołowiu i jego stopów
86	0521-7	Złom aluminium i jego stopów
87	138	Odpady z tworzyw termoplastycznych
88	1881	Makulatura
89	208	Surowce wtórne i odpadowe dla przemysłu włókienniczego

Załącznik nr 6.

WYKAZ MATERIAŁÓW ROZDZIELANYCH W 1982 R.

Lp.	Symbol Systematycznego wykazu wyrobów	Nazwa materiału rozdzielanego	Jednostka rozdzielająca
1	2	3	4
1	011 0131-1	Węgiel kamienny i brykiety z węgla kamiennego	Centrala Zbytu Węgla
2	0211	Koks i półkoks oraz węgiel importowany marki „K”	Centrala Zaopatrzenia Hutnictwa

1	2	3	4
3	0241-112, -119, 0242-211 0242-22 0242-3	Paliwa i półprodukty, paliwa do silników, oleje opałowe	Centrala Produktów Naftowych „CPN”
4	04	Wyroby hutnictwa żelaza	Centrala Zbytu Stali „Centrostal”
5	05	Wyroby przemysłu metali nieżelaznych	Centrala Handlowa Metali Nieżelaznych
6	0556-2, 4 0582-52, 54 0586-2, 3, 4 1319-4 1331-78	Wyroby z metali szlachetnych	Mennica Państwowa
7	1126	Kable elektroenergetyczne	Biuro Sprzedaży Kabli i Przewodów „Centrokabel”
8	1134-1	Akumulatory elektryczne kwasowe	Centrala Techniczno-Handlowa Maszyn i Aparatów Elektrycznych „Ema-Zbyt”
9	1263-111, 112 12, 13, 211, 212, 25, 31, 32, 34, 39	Tworzywa sztuczne polimeryzacyjne	Przedsiębiorstwo Obrotu Towarowego Przemysłu Tworzyw i Farb „Chemiplast”
10	1269-1 1269-3, 4, 5	Kauczuk naturalny Kauczuk syntetyczny	Przedsiębiorstwo Obrotu Artykułami Prze- mysłu Gumowego „Stomil”
11	1371-1 1371-2 1371-31 1371-4	Opony do pojazdów samochodowych, ma- szyn i urządzeń, ciągników	Przedsiębiorstwo Obrotu Artykułami Prze- mysłu Gumowego „Stomil”
12	1242	Cement	Biuro Zbytu Cementu
13	1711	Tarcica iglasta	Centrala Obrotu Drewnem
14	1722-1, 2, 3	Płyty wiórowe	Biuro Zbytu Płyt i Sklejek „Plytozbyt”
15	1814 1815	Papier i tektura	Biuro Obrotu Papierem
16	2321	Skóry surowe zakonserwowane dla prze- mysłu garbarskiego	Centrala Surowców Włókienniczych i Skó- rzanych

Załącznik nr 7.

WYKAZ ŚRODKÓW TRANSPORTU I MASZYN BUDOWLANYCH ROZDZIELANYCH W 1982 R.

Lp.	Symbol Systematycznego wykazu wyrobów	Wyszczególnienie
1	0811-11	Koparki
2	0811-12	Ładowarki
3	0811-13	Spycharki
4	0811-21	Ciągniki gąsienicowe
5	0812-39	Maszyny i urządzenia do transportu masy
6	0851-35	Żurawie samojezdne
7	1021	Samochody osobowe ogólnego przeznaczenia
8	1023	Autobusy
9	1024	Samochody ciężarowe i ciągniki drogowe
10	1031-2	Ciągniki kołowe dwuosiowe

Załącznik nr 8.

**WYKAZ JEDNOSTEK OBOWIĄZKOWO POŚREDNICZĄCYCH W OBROcie PODSTAWOWYMI
SUROWCAMI I MATERIAŁAMI**

Lp.	Nazwa jednostki uprawnionej do obrotu w trybie obowiązkowego pośrednictwa	Nazwa surowców i materiałów objętych obowiązkowym pośrednictwem
1	2	3
1	Centrala Zbytu Węgla	Węgiel kamienny i brykiety z węgla kamiennego
2	Centrala Zaopatrzenia Hutnictwa	Koks i półkoks, rudy żelaza, importowany węgiel marki „K”
3	Centrala Produktów Naftowych „CPN”	Ropa naftowa, produkty naftowe
4	Centrala Zbytu Stali „Centrostal”	Wyroby hutnictwa żelaza i stali
5	Centrala Handlowa Metali Nieżelaznych	Tlenek glinu, wyroby przemysłu metali nieżelaznych
6	Mennica Państwowa	Wyroby z metali szlachetnych
7	Przedsiębiorstwo Państwowe „Polskie Odczynniki Chemiczne”	Odczynniki chemiczne
8	Biuro Sprzedaży Kabli i Przewodów „Centrokabel”	Kable i przewody
9	Centrala Techniczno-Handlowa Maszyn i Aparatów Elektrycznych „Ema-Zbyt”	Akumulatory elektryczne kwasowe
10	Przedsiębiorstwo Obrotu Towarowego Przemysłu Tworzyw i Farb „Chemiplast”	Tworzywa sztuczne
11	Przedsiębiorstwo Obrotu Artykułami Przemysłu Gumowego „Stomil”	Kauczuki (bez lateksów), opony do pojazdów samochodowych, ciągników i maszyn rolniczych
12	Składnica Surowców Fosforowych	Fosforyty i apatyty
13	Przedsiębiorstwo Zbytu Nawozów Mineralnych i Chemikaliów „Agrochem”	Nawozy sztuczne
14	Biuro Zbytu Materiałów Izolacji Budowlanej	Azbest, maty i płyty z wełny mineralnej
15	Biuro Zbytu Cementu	Cement
16	Centrala Obrotu Drewnem	Tarcica iglasta
17	Biuro Zbytu Płyt i Sklejek „Plytozbyt”	Płyty drewnopochodne
18	Biuro Obrotu Papierem	Celuloza papiernicza, papier, tektura
19	Centrala Surowców Włókienniczych i Skórzanych	Bawełna, wełna, skóry surowe
20	Centrala Handlowo-Techniczna Sprzętu Pożarniczego i Ochronnego „Supon”	Odzież ochronna i sprzęt ochrony osobistej, sprzęt przeciwpożarowy i środki gaśnicze
21	Centrala Zbytu Wyrobów Metalowych „Metalzbyt”	Elektrody i spoiwa cynowo-olowiowe

Załącznik nr 9.

ZASADY OPODATKOWANIA PODATKIEM OBROTOWYM

§ 1. 1. Opodatkowaniu podatkiem obrotowym podlega działalność gospodarcza wykonywana przez przedsiębiorstwa państwowe, zwane dalej „jednostkami gospodarczymi”, polegająca na:

- 1) sprzedaży (dostawie) wytworzonych przez nie produktów,
- 2) sprzedaży produktów importowanych,
- 3) sprzedaży produktów wytwarzanych lub importowanych przez inne jednostki gospodarcze, w wypadkach i na warunkach określonych przez Ministra Finansów,
- 4) sprzedaży komisowej,
- 5) zakupie (skupie) produktów,
- 6) świadczeniu usług (robót), w tym również usług polegających na przewozie, spedycji, wykonywaniu umów agencyjnych i umów zlecenia, reklamy, wynajmie, wdzierżawianiu lub przechowywaniu rzeczy, organizowaniu i prowadzeniu gier losowych i totalizatorów, usług w zakresie kultury i sztuki oraz usług rozrywkowych,
- 7) organizowaniu imprez.

2. Za sprzedaż produktów wytwarzanych przez jednostki gospodarcze uważa się również sprzedaż wewnętrzną, polegającą na przekazywaniu produktów wewnątrz jednostki gospodarczej, przeznaczonych dla:

- 1) własnych inwestycji,
- 2) działalności finansowo wyodrębnionej,
- 3) biur kompletacji dostaw, sklepów fabrycznych i innych punktów sprzedaży detalicznej, prowadzonej przez jednostkę gospodarczą,
- 4) innych celów nieprodukcyjnych.

3. Opodatkowaniu podlegają również:

- 1) nadmierne ubytki produktów, określone według dotychczasowych zasad,
- 2) zawinione niedobory produktów, jeżeli zgodnie z obowiązującymi przepisami należności od osób odpowiedzialnych za te niedobory oblicza się po cenie detalicznej lub cenie zbytu.

4. Za produkty uważa się:

- 1) wyroby gotowe i części produktów, w tym również niepełnowartościowe (pozagatunkowe),

- 2) surowce i półfabrykaty, jeżeli ich sprzedaż następuje po cenie zawierającej podatek obrotowy,
- 3) produkty uboczne,
- 4) w jednostkach skupu również produkty gospodarki rolnej, hodowlanej, ogrodniczej, sadowniczej, leśnej, łakowej, wodnej i rybnej,
- 5) w wypadkach określonych w ust. 3 pkt 1 również surowce, materiały, półfabrykaty i produkcję w toku.

5. Opodatkowanie, o którym mowa w ust. 3, stosuje się bez względu na przysługujące jednostce gospodarczej z innego tytułu zwolnienia od podatku obrotowego lub ulgi podatkowe.

§ 2. 1. Podatnikiem jest jednostka gospodarcza prowadząca działalność gospodarczą, polegającą na:

- 1) wytwarzaniu (przetwarzaniu) lub wydobyciu produktów,
- 2) wykańczaniu, naprawie lub odnawianiu produktów w tym celu nabytych,
- 3) sprowadzaniu produktów z zagranicy (importie),
- 4) sprzedaży w stanie nie przerobionym nabytych produktów, w tym również nabytych w drodze skupu — określonych przez Ministra Finansów,
- 5) świadczeniu usług,
- 6) organizowaniu imprez,

— jeżeli w następstwie tej działalności osiąga obrót podlegający opodatkowaniu.

2. Podatnikiem jest również jednostka gospodarcza:

- 1) z tytułu nadmiernych ubytków i zawinionych niedoborów,
- 2) udzielająca, w zakresie swej działalności, innym jednostkom lub osobom fizycznym zamówień na wykonanie produktów z jej własnych materiałów i surowców, które następnie zbywa, albo przyjmująca zamówienia na wykonanie usług przez inne jednostki lub osoby.

§ 3. 1. Podstawą opodatkowania jest obrót osiągnięty przez jednostkę gospodarczą.

2. Obrotem jest należność:

- 1) za sprzedane produkty — obliczona według cen sprzedaży (cen realizacji),
- 2) za świadczone usługi — obliczona według cen usług, a w wypadku gier losowych i totalizatorów — suma wpłat uczestników tych imprez.

§ 4. 1. Przy opodatkowaniu nadmiernych ubytków produktów za podstawę opodatkowania przyjmuje się wartość nadmiernego ubytku produktu, określoną według obowiązujących cen zbytu.

2. Przy opodatkowaniu zawinionych niedoborów produktów podstawą opodatkowania stanowi należność, którą obciążono osobę odpowiedzialną za niedobór.

§ 5. 1. Przy opodatkowaniu świadczenia usług podstawą opodatkowania stanowi należność (opłata) za usługi, z wyłączeniem wartości materiałów i części zaliczonych zleceniodawcy do wartości usług i wyodrębnionych w fakturze. Wyłączenia tego nie stosuje się do usług objętych cennikiem, jeżeli cena obejmuje również należność za materiały i części zaliczane zleceniodawcy do wartości usług.

2. Jeżeli jednostka gospodarcza, działająca na własny rachunek i we własnym imieniu, przyjmuje zlecenie na wykonanie usługi i powierza jej wykonanie innej jednostce

gospodarczej, podstawą opodatkowania jednostki, która przyjęła zlecenie od odbiorcy usługi, jest różnica między należnością wynikającą z faktury wystawionej zleceniodawcy a należnością faktycznego wykonawcy usługi. Obie te należności powinny być wykazane w fakturze w oddzielnych pozycjach. Jeżeli fakturę wystawia tylko faktyczny wykonawca usługi, podstawą opodatkowania jednostki, która przyjęła zlecenie od odbiorcy usługi, jest kwota należnej prowizji.

§ 6. Przy sprzedaży komisowej podstawą opodatkowania stanowi suma należnej prowizji oraz innych wynagrodzeń za wykonane usługi.

§ 7. Do podstawy opodatkowania nie wlicza się:

- 1) kwot, o które zmniejszono pierwotne sumy faktur w wyniku korekt dokonanych w związku z uznaniem reklamacji, ze zwrotami produktów, stosowaniem niewłaściwych cen, sprostowaniem omyłek itp.,
- 2) należności stanowiących zwrot wydatków i kosztów poniesionych w imieniu i na rachunek nabywcy produktów, kosztów podróży związanych z wykonaniem usług poza siedzibą jednostki gospodarczej, świadczącej te usługi, jeżeli zostaną wyodrębnione na fakturze w oddzielnej pozycji,
- 3) należności za opakowania zakupione przez jednostkę gospodarczą, jeżeli nie są wliczane do ceny sprzedaży produktu,
- 4) dopłat do cen, które jednostka gospodarcza pobiera wyłącznie jako inkasent lub płatnik.

§ 8. Jeżeli jednostka gospodarcza prowadzi działalność polegającą na wykończeniu, naprawie lub odnowieniu produktów nabytych w celu ich dalszej odprzedaży, dla których ustalone są stawki procentowe, to z podstawy obliczenia podatku wyłącza się wartość tych produktów, obliczoną według ceny zakupu, pod warunkiem, że nie określono dla tych produktów szczególnej stawki podatkowej, a wartość tych produktów zostanie przez jednostkę gospodarczą wykazana w rachunku w oddzielnej pozycji.

§ 9. Za datę dokonania obrotu uważa się:

- 1) datę wykonania umowy wynikającą z przepisów o formach rozliczeń z tytułu umów sprzedaży, umów dostawy, zlecenia i innych umów pomiędzy jednostkami gospodarki społecznej,
- 2) w wypadkach określonych w § 1 ust. 2 — datę przekazania produktów; w razie składowania produktów i ujmowania ich w ewidencji w związku ze sprzedażą wewnętrzną jako zapasy materiałów — za datę dokonania obrotu uważa się datę przekazania produktów do magazynu materiałów lub podręcznego magazynu produkcji,
- 3) w wypadkach, o których mowa w § 1 ust. 3:
 - a) pkt 1 — dzień, w którym powstał nadmierny ubytek produktu, a w razie niemożności ustalenia tej daty — dzień stwierdzenia ubytku,
 - b) pkt 2 — dzień, w którym niedobór został uznany za zawiniony.

§ 10. Obowiązek podatkowy powstaje z chwilą rozpoczęcia przez jednostkę gospodarczą działalności podlegającej podatkowi, a kończy się z chwilą zaprzestania tej działalności.

§ 11. 1. Stawka podatku od obrotów ze sprzedaży produktów, o których mowa w § 1 ust. 1 pkt 1—3 i 5, wynosi 10% osiągniętego obrotu.

2. W wyjątkowych wypadkach, jeżeli uzasadnia to szczególnie wysoki poziom cen, Minister Finansów może ustalić dla niektórych wyrobów lub grup wyrobów wyższe stawki podatku obrotowego niż określone w ust. 1.

3. Stawki podatkowe od obrotu ze sprzedaży produktów i usług wymienionych w wykazie nr 1 nie mogą być niższe niż 30% dla produktów, a dla usług — niższe niż 10%.

4. Minister Finansów ustala wysokość opodatkowania:

- 1) wyrobów przemysłu spirytusowego i drożdżowego, wyrobów winiarskich i produktów przemysłu piwowarskiego,
- 2) soli,
- 3) tytoniu i wyrobów tytoniowych,
- 4) zapalek,
- 5) metali szlachetnych,
- 6) produktów przemysłowych wydobywczych i surowcowych, dla których ceny ustalane są na poziomie cen transakcyjnych,

z tym że stawki podatkowe dla:

- spirytusu i wódek określane są przy ustalaniu cen,
- wina i piwa nie mogą być niższe niż 40% ceny zbytu,
- tytoniu i wyrobów tytoniowych nie mogą być niższe niż 70% ceny zbytu.

5. Stawka podatku od obrotów:

- 1) ze świadczenia usług i organizowania imprez wynosi 5% osiągniętego obrotu,
- 2) ze sprzedaży komisowej wynosi 10% podstawy opodatkowania.

6. Deputaty pracownicze podlegają opodatkowaniu według stawek obowiązujących dla danego produktu.

7. Minister Finansów może ustalić podatek w innej formie niż określona w ust. 1.

8. Minister Finansów ustala tabele stawek (taryfy) podatku obrotowego.

§ 12 1. Stawki podatku obrotowego określone w § 11 mają charakter cenotwórczy i uwzględniane są — jako element kalkulacyjny — przy ustalaniu cen produktów.

2. Stawki podatku w ciągu roku są stałe. Jednakże w razie urzędowej podwyżki cen detalicznych podatek obliczony na podstawie stawek objętych tabelą zwiększa się o różnicę między ceną nowo ustaloną, zmniejszoną o marżę handlową, a takąż ceną obowiązującą przed zmianą.

§ 13. 1. Przedsiębiorstwa międzynarodowe uiszczają podatek obrotowy zgodnie z przepisami uchwały, chyba że porozumienie lub umowa o ich utworzeniu określa wysokość i sposób opodatkowania odmiennie.

2. Przepis ust. 1 stosuje się również do zagranicznych osób prawnych działających w Polsce na podstawie porozumienia między Rządem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej a rządami państw obcych.

§ 14. 1. Jednostki gospodarcze prowadzące zakłady gastronomiczne, w tym również restauracje dworcowe i wagony restauracyjne, uiszczają podatek obliczony od obrotu osiągniętego ze sprzedaży napojów alkoholowych, zawierających więcej niż 18% alkoholu, w wysokości:

- 1) zakłady kategorii „Lux” i kategorii I — 20%,
- 2) pozostałe zakłady i wagony restauracyjne — 5%.

2. Sprzedaż napojów alkoholowych podlega opodatkowaniu bez względu na przysługujące jednostce gospodarczej zwolnienie od podatku obrotowego.

§ 15. obroty osiągnięte ze sprzedaży produktów i usług na eksport są wolne od podatku obrotowego.

§ 16. 1. Przedsiębiorstwa handlu zagranicznego uiszczają podatek od obrotów ze sprzedaży na rynek krajowy w stanie nie przerobionym produktów nabytych z przeznaczeniem na eksport, jeżeli cena produktu sprzedawanego jest wyższa od ceny nabycia tego produktu, zwiększonej o marżę (narzuty, prowizje).

2. Wysokość podatku ustala się w formie różnicy pomiędzy wartością sprzedanych produktów, obliczoną według rzeczywistych cen sprzedaży, a wartością obliczoną według cen nabycia, z uwzględnieniem marż handlowych lub narzutów doliczanych do ceny oraz prowizji wypłaconych odbiorcom zgodnie z obowiązującymi przepisami.

§ 17. Jednostki gospodarcze nowo powstałe uiszczają w okresie 6 miesięcy, licząc od pierwszego dnia miesiąca, w którym osiągnęły po raz pierwszy obrót podlegający opodatkowaniu, 80% podatku obliczonego od uzyskanego obrotu z zastosowaniem obowiązujących stawek podatkowych.

§ 18. Podatek od sprzedaży produktów wytworzonych z wykorzystaniem surowców wtórnych zamiast pełnowartościowych surowców pierwotnych obniża się o taki procent, w jakim surowce pełnowartościowe zastąpiono surowcami wtórnymi.

§ 19. 1. Zwalnia się od podatku obrotowego działalność polegająca na:

- 1) sprzedaży artykułów zaopatrzeniowych i inwestycyjnych, z wyjątkami określonymi przez Ministra Finansów w tabeli, o której mowa w § 11,
- 2) sprzedaży artykułów kooperacyjnych, których ceny ustalane są według przepisów o cenach umownych,
- 3) sprzedaży produktów i usług, na które udziela się dotacji przedmiotowych,
- 4) sprzedaży wyrobów wojskowych,
- 5) wykonywaniu robót (usług) o charakterze przemysłowym, z wyjątkami określonymi przez Ministra Finansów oraz robót budowlano-montazowych,
- 6) sprzedaży produktów gospodarki rolnej, hodowlanej, ogrodniczej, sadowniczej, leśnej, łakowej, wodnej i rybnej, z wyjątkiem sprzedaży produktów wytwarzanych sposobem przemysłowym w ramach tej gospodarki oraz sprzedaży drewna,
- 7) wynajmie:
 - a) lokali na podstawie decyzji administracyjnej o przydziale lokalu,
 - b) przez zakłady pracy zbiorowych pokojów gościnnych pracownikom jednostek gospodarki społecznej,
 - c) lokali, gdy wynajem ten nie stanowi stałej działalności gospodarczej danej jednostki,
 - d) garaży,
- 8) organizowaniu i prowadzeniu kursów naukowych lub nauczania, odczytów, wystaw, muzeów, publicznych imprez teatralnych, muzycznych i baletowych, zabaw i wieczorków tanecznych, zwierzyńców, świetlic, domów kultury, bibliotek i czytelni, działalności oświatowej, kulturalnej, wydawniczej, artystycznej lub rozrywkowej, z wyjątkiem urządzania widowisk cyrko-

wych i estradowych oraz organizowania totalizatorów i gier losowych,

9) organizowaniu dostaw (tranzyt organizowany).

2. Zwolnienie od podatku przewidziane w ust. 1 pkt 7 lit. a) stosuje się również, w razie gdy oddanie do użytku lokali w miejscowościach, w których nie wprowadzono szczególnego trybu najmu lokali, następuje na podstawie umowy, a czynsz najmu pobiera się w takiej samej wysokości, jak w razie wynajmu lokali na podstawie decyzji administracyjnej.

§ 20. 1. Jeżeli jednostka gospodarcza obowiązana do uiszczenia podatku według różnych stawek nie wykazuje w ewidencji wszystkich danych, potrzebnych do określenia podstawy opodatkowania i wysokości podatku, lub sporządza wadliwe dokumenty, dotyczące rozliczenia podatku, i wskutek tego uniemożliwia prawidłowe obliczenie podatku — organ podatkowy ustala należny podatek przez za-

stosowanie do całego obrotu podlegającego opodatkowaniu stawki właściwej dla produktu najwyższej opodatkowanego w danej grupie, sprzedanego w okresie objętym rozliczeniem.

2. W razie braku możliwości wyodrębnienia przez jednostkę gospodarczą obrotu nie podlegającego opodatkowaniu lub zwolnionego od podatku, podatek ustala się przez zastosowanie stawki podatkowej określonej w ust. 1 do pełnego obrotu.

3. W razie sprzedaży produktu, dla którego nie ustalono ceny w obowiązującym trybie, pobiera się do czasu jej prawidłowego ustalenia podatek powiększony o 10%, z tym że podstawę opodatkowania stanowi obrót ustalony według cen faktycznie stosowanych.

§ 21. Minister Finansów może określić inne podmiotowe i przedmiotowe zwolnienia i ulgi podatkowe w tabeli stawek podatku obrotowego.

WYKAZ NR 1

artykułów i usług luksusowych

1. Przyczepy kempingowe o cenie detalicznej powyżej 40.000 zł za sztukę.

2. Broń myśliwska (broń kulowa i broń śrutowa) o cenie detalicznej powyżej 15.000 zł za sztukę.

3. Aparaty i obiektywy fotograficzne oraz kamery filmowe o cenie detalicznej powyżej 10.000 zł za sztukę, sprzedawane w sieci detalicznej.

4. Zegarki o cenie detalicznej powyżej 12.000 zł za sztukę.

5. Meble stylowe i stylizowane.

6. Drewno mahoniowe, modrzewiowe, dębowe i jesionowe oraz półfabrykaty i wyroby z tego drewna (łącznie z meblami z drewna litego).

7. Dywany wełniane tkane ręcznie o cenie detalicznej powyżej 25.000 zł za sztukę.

8. Marmur i alabaster oraz półfabrykaty i wyroby z tych materiałów.

9. Kryształ o cenie detalicznej powyżej 5.000 zł za sztukę.

10. Porcelana stołowa, zestawy stołowe bogato dekorowane kobaltem i złotem.

✓ 11. Wyroby z bursztynu o cenie detalicznej powyżej 5.000 zł za sztukę.

12. Futra i inne wyroby ze skór lisów, karakułów, norek i innych skór szlachetnych o cenie detalicznej powyżej 50.000 zł za sztukę.

13. Wyroby ze złota, platyny i srebra oraz inne wyroby jubilerskie o cenie detalicznej powyżej 30.000 zł za sztukę, z wyłączeniem naczyń i przedmiotów liturgicznych.

14. Usługi zakładów gastronomicznych kategorii „Lux” i hoteli kategorii „Lux”.

15. Wycieczki zagraniczne organizowane przez biura podróży o koszcie uczestnictwa 1 osoby powyżej 40.000 zł, z wyjątkiem wyjazdów leczniczych i wyjazdów szkoleniowych grup młodzieży.

Uwaga: Poz. 5—9 i 11—13 obejmują także artykuły wykonane przez zakład usługowy na zlecenie zamawiającego.

Załącznik nr 10.

ZASADY OPODATKOWANIA PODATKIEM OD GRUNTÓW

§ 1. 1. Przedsiębiorstwa państwowe, zwane dalej „jednostkami gospodarczymi”, uiszczają podatek od gruntów zajętych na cele prowadzonej przez nie działalności gospodarczej.

2. Opodatkowaniu podlegają grunty, z wyjątkiem gruntów przeznaczonych na cele rolnicze.

3. Za grunty przeznaczone na cele rolnicze, o których mowa w ust. 2, uważa się wszelkie grunty będące własnością lub w użytkowaniu jednostek gospodarczych, służące celom produkcji rolnej, do których w szczególności zalicza się:

- 1) grunty określone w ewidencji gruntów jako użytki rolne, to jest grunty orne, sady, łąki trwałe, pastwiska trwałe oraz grunty pod uprawami wieloletnimi, jak chmielniki i winnice,
- 2) grunty pod stawami rybnymi,
- 3) tereny rolniczego budownictwa gospodarczego,
- 4) tereny pasów wiatrochronnych,

5) tereny urządzeń przeciwerozryjnych,

6) tereny ogrodów działkowych, działek przyzagrodowych.

§ 2. 1. Obowiązek podatkowy ciąży na jednostkach gospodarczych, które są właścicielami lub użytkownikami gruntów zajętych w całości lub w części na potrzeby prowadzonej przez nie działalności gospodarczej.

2. Przepis ust. 1 stosuje się również do użytkowników, którzy z tytułu użytkowania gruntów nie opłacają czynszu.

3. Obowiązek podatkowy powstaje od pierwszego dnia miesiąca kalendarzowego, następującego po powstaniu okoliczności uzasadniających ten obowiązek lub utratę warunków do zwolnienia od podatków.

4. Obowiązek podatkowy wygasa z upływem miesiąca kalendarzowego, w którym ustały okoliczności uzasadniające ten obowiązek lub powstały warunki zwolnienia od podatku.

5. Jeżeli obowiązek podatkowy powstał lub wygasł w ciągu roku, podatek za ten rok ustala się proporcjonalnie do liczby miesięcy, w których istniał obowiązek podatkowy.

§ 3. 1. Podstawę opodatkowania stanowi powierzchnia gruntów.

2. Przez powierzchnię gruntów rozumie się całą powierzchnię gruntów nie wyłączonych z opodatkowania, bez względu na to, czy jest ona zabudowana, czy zajęta na inne cele.

3. Maksymalna stawka podatku wynosi rocznie 10 zł od 1 m² powierzchni. Rady narodowe stopnia wojewódzkiego mogą obniżyć stawkę tego podatku.

§ 4. Zwalnia się od podatku od gruntów użytkowników gruntów:

- 1) stanowiących tereny leśnego budownictwa gospodarczego,
- 2) zajętych na tereny leśnych pasów ochronnych,
- 3) określonych jako leśne w przepisach o państwowym gospodarstwie leśnym,
- 4) zajętych na cele dróg publicznych i torów kolejowych,
- 5) zajętych pod potrzeby kolei państwowych,
- 6) zajętych pod porty morskie, rzeczne i lotnicze,
- 7) zajętych pod rurociągi.

Załącznik nr 11.

LISTA TOWARÓW RYNKOWYCH ROZDZIELANYCH W 1982 R. ORAZ JEDNOSTEK UPOWAŻNIONYCH DO DOKONYWANIA UZGODNIEŃ DOSTAW TOWARÓW NA ZAOPATRZENIE RYNKU, WYMIENIONYCH W PROGRAMACH OPERACYJNYCH

I. Centralny Związek Spółdzielni Spożywców „Społem” w zakresie:

- 1) mięsa, drobiu, podrobów i przetworów *),
- 2) tłuszczów zwierzęcych,
- 3) tłuszczów roślinnych (margaryna, olej),
- 4) mąki żytniej,
- 5) mąki pszennej *),
- 6) kasz i płatków,
- 7) ryżu *),
- 8) makaronu,
- 9) jaj,
- 10) cukru *),
- 11) powideł, marmolady, dżemu,
- 12) papierosów *),
- 13) herbaty,
- 14) kawy naturalnej,
- 15) produktów kawy zbożowej,
- 16) masła *),
- 17) mleka w proszku *),
- 18) serów dojrzewających i topionych,
- 19) ryb i przetworów rybnych,
- 20) owoców cytrusowych,
- 21) soli,
- 22) mydła toaletowego *),
- 23) proszków do prania ogółem *),
- 24) mydła do prania w kawałkach i innych środków do utrzymania czystości *),
- 25) kremu do golenia,
- 26) pasty do zębów,
- 27) kremu „Nivea”,
- 28) talerzy,
- 29) kubków,
- 30) nalty,
- 31) zapalek,
- 32) rondli, garnków emaliowanych i aluminiowych,
- 33) wiader i konwi,
- 34) nakryć stołowych nierdzewnych i aluminiowych,

- 35) ostrzy do golenia,
- 36) świec.

II. Centrala Państwowego Handlu Wewnętrznego w zakresie:

- 1) wyrobów przemysłu lekkiego:
 - a) dla niemowląt (0—2 lat),
 - b) dla dzieci 2—11 lat,
 - c) dla ludności w wieku powyżej 11 lat,
- 2) obuwia gumowego i tekstylnogumowego,
- 3) zeszytów szkolnych i brulionów,
- 4) papieru toaletowego,
- 5) żarówek,
- 6) rowerów (bez dziecięcych).

III. Centralny Związek Spółdzielni Rolniczych „Samopomoc Chłopska” w zakresie węgla kamiennego.

IV. Zjednoczenie Przedsiębiorstw Zaopatrzenia Farmaceutycznego „Cefarm” w zakresie artykułów sanitarnych dla kobiet.

Minister Handlu Wewnętrznego i Usług może rozszerzyć listę jednostek upoważnionych do dokonywania uzgodnień dostaw towarów.

Umowy dostawy towarów rynkowych będą zawierane bezpośrednio przez przedsiębiorstwa handlowe (spółdzielnie) z producentami lub jednostkami obrotu, uprawnionymi do obowiązkowego pośrednictwa.

- U w a g i:
- 1) Na liście towarów rozdzielanych nie figurują niektóre pozycje chronione, jak: pieczywo, mleko spożywcze i sery twarogowe z uwagi na lokalny charakter produkcji oraz krótkotrwałość tych produktów, ograniczającą możliwość dokonywania przerzutów.
 - 2) Do towarów rozdzielanych należą również artykuły inwestycyjne i środki do produkcji rolnej (materiały budowlane, maszyny, rolnicze, nawozy).

*) Towary objęte sprzedażą reglamentowaną w 1981 r.

ROZLICZENIE ŚRODKÓW I FUNDUSZÓW NA PRZEŁOMIE LAT 1981/1982

(wyrównywanie startu)

§ 1. 1. Upoważnia się przedsiębiorstwa do obciążania do dnia 30 czerwca 1982 r. funduszu statutowego w części finansującej środki obrotowe stratami poniesionymi na dokonanych w 1982 r. zagospodarowaniu zapasów zbędnych środków obrotowych przez zużycie na własne potrzeby, sprzedaż lub złomowanie.

2. Upoważnia się przedsiębiorstwa do obciążania funduszu statutowego w części finansującej środki obrotowe wartością licencji, patentów i innych kosztów przygotowania nowej produkcji, których wykorzystania zaniechano, określoną w rozliczeniach międzyokresowych na dzień 1 stycznia 1982 r.

3. Przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio do wykazanych na dzień 1 stycznia 1982 r. rozliczeń międzyokresowych z tytułu odsetek za okres realizacji inwestycji, o których mowa w § 11 ust. 1 pkt 3.

§ 2. 1. W związku ze zmianą cen artykułów zaopatrzeniowo-inwestycyjnych wchodzącą w życie z dniem 1 stycznia 1982 r. na podstawie uchwały nr 133 Rady Ministrów z dnia 12 lipca 1981 r. w sprawie zasad ustalania i reformy cen zbytu surowców, materiałów i innych środków produkcji oraz opłat za energię i przewozy towarów, przedsiębiorstwa dokonają przeszacowania zapasów według stanu na dzień 1 stycznia 1982 r. Przedmiot przeszacowania stanowią zapasy materiałów zaopatrzeniowo-inwestycyjnych oraz zapasy produkcji w toku, półfabrykatów oraz wyrobów gotowych, jeżeli do ich wykonania zostały użyte materiały objęte zmianą cen.

2. Kwoty stanowiące różnicę z tytułu przeszacowania zapasów podlegają rozliczeniu ze scentralizowanym rachunkiem prowadzonym w Narodowym Banku Polskim, zwanym dalej „rachunkiem scentralizowanym”.

3. Do rozliczenia wyników przeszacowania zapasów oraz przekazania środków na rachunek scentralizowany stosuje się przepisy zarządzenia nr 23 Ministra Finansów z dnia 4 kwietnia 1977 r. w sprawie zasad przeszacowania zapasów oraz rozliczenia jego wyników (Dz. Urz. Ministerstwa Finansów z 1977 r. Nr 4, poz. 9 oraz z 1980 r. Nr 5, poz. 49), z tym że:

- 1) przedsiębiorstwa dokonają rozliczenia wyników przeszacowania zapasów, z wyłączeniem wyników przeszacowania materiałów na cele inwestycji, bezpośrednio z rachunkiem scentralizowanym. Przedsiębiorstwa sporządzają szczegółowe zestawienia wyników przeszacowania zapasów, z wyszczególnieniem części pozostającej w przedsiębiorstwie i części podlegającej wpłacie na rachunek scentralizowany, oraz przekazują te zestawienia do oddziału banku finansującego przedsiębiorstwo do dnia 30 czerwca 1982 r. W tym samym terminie przedsiębiorstwa przekazują środki pieniężne podlegające wpłacie na rachunek scentralizowany, ustalone zgodnie z przepisami pkt 2 i 3,
- 2) wyniki przeszacowania zapasów, z wyłączeniem wyników przeszacowania materiałów na cele inwestycji, podlegają w 100% rozliczeniu z rachunkiem scentra-

lizowanym (wpłacie na ten rachunek), z zastrzeżeniem pkt 3,

- 3) jeżeli w rezultacie rozliczenia wyników przeszacowania zapasów udział funduszu statutowego w finansowaniu zapasów, łącznie z zapasami zaliczanymi według zasad obowiązujących do dnia 31 grudnia 1981 r. do zapasów sezonowych, rezerw oraz innych zapasów finansowanych w całości kredytem bankowym, ukształtuje się poniżej 30% wartości przeszacowanych zapasów, przedsiębiorstwa zatrzymują dla siebie taką część wyników przeszacowania zapasów, jaka jest niezbędna dla ukształtowania się udziału funduszu statutowego w finansowaniu przeszacowanych zapasów w wysokości 30%. W tych wypadkach podlega wpłacie na rachunek scentralizowany pozostała część wyników przeszacowania zapasów,
- 4) jeżeli zatrzymanie w przedsiębiorstwie nawet pełnych wyników przeszacowania zapasów nie zapewni osiągnięcia udziału funduszu statutowego w finansowaniu zapasów w wysokości procentowej ustalonej w pkt 3, przedsiębiorstwo może wystąpić do banku o przekazanie mu z rachunku scentralizowanego dotacji w wysokości brakującej kwoty,
- 5) w razie niemożności uzupełnienia z rachunku scentralizowanego funduszy własnych przedsiębiorstwa do wysokości określonej w pkt 3, bank może na wniosek przedsiębiorstwa udzielić mu specjalnego kredytu oprocentowanego w wysokości 5% w stosunku rocznym; kredyt ten podlega spłacie ze środków funduszu rozwoju najpóźniej do 1985 r.

4. Pozostałość środków zgromadzonych na rachunku scentralizowanym może być przeznaczona na cele określone w dalszych przepisach niniejszego załącznika.

§ 3. 1. Upoważnia się przedsiębiorstwa przemysłowe i budowlano-montażowe, w których środki trwałe są nie wykorzystane na skutek braku zaopatrzenia w paliwo, energię, surowce i materiały oraz elementy kooperacyjne, do zmniejszenia w 1982 r. łącznej kwoty odpisów amortyzacyjnych w wysokości 3/4 takiego procentu, w jakim z tych powodów są nie wykorzystane zdolności produkcyjne. Ustalenie stopnia wykorzystania majątku trwałego następuje za okresy kwartalne po zakończeniu kwartału, według zasad określonych przez nadzorujących ministrów i wojewodów w terminie do dnia 31 stycznia 1982 r. Zasady określania stopnia wykorzystania majątku trwałego przedsiębiorstw budowlano-montażowych ustali w tym terminie Minister Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych dla wszystkich przedsiębiorstw budowlano-montażowych bez względu na ich podporządkowanie organizacyjne.

2. Umorzenia środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych będą dokonywane w pełnej wysokości także w wypadkach, o których mowa w ust. 1.

§ 4. Przedsiębiorstwa znajdujące się w trudnej sytuacji finansowej z powodu braku dostatecznego zaopatrzenia w paliwo, energię, surowce i materiały oraz elementy ko-

operacyjne mogą zwracać się do banku z wnioskiem o przesunięcie spłaty rat kredytów inwestycyjnych.

§ 5. 1. Z dniem 1 stycznia 1982 r. zawieszają się przekazywanie ze scentralizowanych funduszy rozwoju resortów środków na zasilenie funduszy rozwoju zjednoczeń i przedsiębiorstw podległych bezpośrednio ministrom; Ministerstwa przejmą w terminie do dnia 28 lutego 1982 r. od podporządkowanych zjednoczeń i od przedsiębiorstw bezpośrednio podległych ministrom zaległe wpłaty na scentralizowane fundusze rozwoju resortów. Fundusze te podlegają likwidacji do dnia 31 marca 1982 r., a ich równoważność podlega przekazaniu na rachunek scentralizowany, o którym mowa w § 2.

2. Z dniem 1 stycznia 1982 r. zawieszają się działania scentralizowanych funduszy rozwoju zjednoczeń związane z finansowaniem działalności w 1982 r. Po tym dniu zjednoczenia:

- 1) uiszczą z tego funduszu należny podatek od odpisów z zysku i odpisów amortyzacyjnych na fundusz rozwoju zjednoczenia,
- 2) prześlą z tego funduszu na odrębny rachunek bankowy środki potrzebne na pokrywanie kosztów utrzymania centrali zjednoczenia w okresie likwidacji zjednoczenia,
- 3) ściągają do dnia 28 lutego 1982 r. od zgrupowanych przedsiębiorstw zaległe obciążenia na rzecz zjednoczenia odpisów na fundusz rozwoju przedsiębiorstw oraz pożyczki udzielone przedsiębiorstwom ze scentralizowanego funduszu rozwoju zjednoczenia,
- 4) spłacą do dnia 28 lutego 1982 r. kredyty inwestycyjne podlegające spłacie ze scentralizowanego funduszu rozwoju zjednoczenia oraz kredyty antycypacyjne zaciągnięte na poczet przyszłych wpływów tego funduszu.

3. Z dniem 30 czerwca 1982 r. scentralizowane fundusze rozwoju zjednoczeń ulegają likwidacji, a równoważność ich stanu na ten dzień, ustalona po dokonaniu rozliczeń, o których mowa w ust. 2, podlega w tym dniu przekazaniu na rachunek scentralizowany. Jeżeli po dokonaniu rozliczeń, o których mowa w ust. 2, rachunek środków scentralizowanego funduszu rozwoju zjednoczenia wykaże saldo ujemne, saldo tego rachunku na wniosek właściwego dysponenta funduszu zostanie przed terminem likwidacji funduszu pokryte ze środków rachunku scentralizowanego:

4. Fundusze rozwoju przedsiębiorstw, tworzone na podstawie przepisów wydanych przed dniem wejścia w życie uchwały, stają się z dniem 1 stycznia 1982 r. funduszami rozwoju przedsiębiorstw tworzonymi na podstawie przepisów uchwały. Rozliczeń rocznych odpisów na fundusze rozwoju przedsiębiorstwa za 1981 r. oraz wpłat należnych zjednoczeniu obciążenia odpisów z zysku netto i odpisów amortyzacyjnych na ten fundusz dokonuje się do dnia 28 lutego 1982 r. z funduszami rozwoju przedsiębiorstw, tworzonymi na podstawie uchwały.

5. Środki rezerwowych funduszy rozwoju przedsiębiorstw i zjednoczeń według stanu na dzień 31 grudnia 1981 r. podlegają przekazaniu na rachunek scentralizowany w terminie do dnia 28 lutego 1982 r.

6. Fundusze inwestycyjne przedsiębiorstw podlegają z dniem 1 stycznia 1982 r. przekazaniu na fundusze rozwoju przedsiębiorstw, tworzone na podstawie uchwały. Rozliczenia rocznych odpisów z zysku i odpisów amorty-

zacyjnych za 1981 r., przeznaczonych na cele rozwojowe, należy dokonać do dnia 28 lutego 1982 r., przez przekazanie ich na fundusz rozwoju przedsiębiorstwa, tworzony na podstawie uchwały.

§ 6. 1. Przez użyte w niniejszym paragrafie określenia:

- 1) fundusze inwestycyjne — rozumie się fundusze inwestycyjne zjednoczeń i inne fundusze przeznaczone na finansowanie inwestycji rozwojowych, objętych planowaniem centralnym, oraz fundusze, o których mowa w pkt 2,
- 2) terenowy fundusz inwestycyjny i branżowy fundusz inwestycyjny — rozumie się fundusze przeznaczone na finansowanie inwestycji rozwojowych, objętych planowaniem terenowym,
- 3) dysponenti funduszy inwestycyjnych — rozumie się zjednoczenia oraz innych dysponentów funduszy, o których mowa w pkt 2.

2. Od dnia 1 stycznia 1982 r. środki funduszy inwestycyjnych nie mogą być przeznaczone na finansowanie działalności inwestycyjnej w 1982 r. Po tym dniu:

- 1) inwestorzy rozliczą z właściwymi dysponentami funduszy inwestycyjnych w sposób określony w pkt 4 środki otrzymane z tych funduszy na finansowanie inwestycji rozwojowych lub na finansowanie kosztów przygotowania inwestycji rozwojowych do realizacji, w tym kosztów opłacania dokumentacji projektowej inwestycji rozwojowych,
- 2) dysponenti funduszy inwestycyjnych, w terminie do dnia 31 marca 1982 r.:
 - a) dokonają z przedsiębiorstwami rozliczenia odpisów amortyzacyjnych i odpisów z zysku, przypadających na rzecz funduszu inwestycyjnego za okres od dnia 31 grudnia 1981 r.,
 - b) spłacą ze środków funduszu inwestycyjnego zobowiązania z tytułu:
 - kredytów inwestycyjnych, podlegających spłacie z funduszu inwestycyjnego, oraz kredytów antycypacyjnych, zaciągniętych na zasilenie środków tego funduszu,
 - udziałów w inwestycjach wspólnych i towarzyszących, jeżeli podlegają pokryciu ze środków funduszu inwestycyjnego, a termin wpłaty tych udziałów upłynął do dnia 31 grudnia 1981 r.,
 - należnych w 1981 r. dotacji na zasilenie funduszy inwestycyjnych przedsiębiorstw, jeżeli te dotacje nie zostały przekazane do dnia 31 grudnia 1981 r.,
- 3) dysponenti terenowych funduszy inwestycyjnych dokonają oprócz rozliczeń, o których mowa w pkt 2, rozliczeń określonych w ust. 4,
- 4) inwestorzy w celu dokonania rozliczenia, o którym mowa w pkt 1, ustalają wielkość środków pozostających na rachunkach finansowania inwestycji rozwojowych w dniu 31 grudnia 1981 r. oraz wielkość środków niezbędnych na pokrycie zobowiązań z tytułu nakładów inwestycyjnych, zakupów środków trwałych i prac związanych z przygotowaniem inwestycji do realizacji, wykonanych do dnia 31 grudnia 1981 r.; nadwyżki środków na rachunkach finansowania inwestycji ponad wielkość zobowiązań podle-

gają zwrotowi do dnia 28 lutego 1982 r. na rachunek funduszu inwestycyjnego; jeżeli zobowiązania przekraczają stan środków na rachunku finansowania inwestycji, wówczas różnica podlega pokryciu z rachunku środków funduszu inwestycyjnego.

- 5) nie podlegają rozliczeniu z dysponentami funduszy inwestycyjnych środki pozostające na odrębnych rachunkach bankowych, zarezerwowane na pokrycie zobowiązań dotyczących inwestycji zakończonych i rozliczonych do dnia 31 grudnia 1981 r.

3. Z dniem 15 kwietnia 1982 r. branżowe fundusze inwestycyjne ulegają likwidacji, a równowartość ich stanu na ten dzień, ustalona po dokonaniu rozliczeń, o których mowa w ust. 2 pkt 2, podlega w tym dniu przekazaniu na terenowy fundusz inwestycyjny. Jeżeli rachunek środków branżowego funduszu inwestycyjnego, po dokonaniu rozliczeń, o których mowa w ust. 2 pkt 2, wykaze saldo ujemne, rachunek środków tego funduszu na wniosek dysponenta branżowego funduszu inwestycyjnego zostanie przed dniem 15 marca 1982 r. pokryty z terenowego funduszu inwestycyjnego.

4. Dysponenti terenowych funduszy inwestycyjnych, niezależnie od rozliczeń, o których mowa w ust. 2 pkt 2 oraz w ust. 3, przekazają z terenowych funduszy inwestycyjnych na odrębne rachunki utworzone we właściwych oddziałach Narodowego Banku Polskiego:

- 1) środki otrzymane od inwestorów na finansowanie inwestycji wspólnych i towarzyszących,
- 2) środki otrzymane tytułem dotacji od dysponentów funduszy celowych,

jeżeli z uzasadnionych przyczyn nie jest możliwe przekazanie tych środków inwestorom, którzy mają z tych środków finansować odpowiednie inwestycje.

5. Z dniem 30 kwietnia 1982 r. fundusze inwestycyjne zjednoczeń oraz terenowe fundusze inwestycyjne ulegają likwidacji, a równowartość ich stanu na ten dzień, ustalona po dokonaniu rozliczeń, o których mowa w ust. 2 pkt 2, ust. 3 i ust. 4, podlega w tym dniu przekazaniu na rachunek scentralizowany. Jeżeli po dokonaniu rozliczeń, o których mowa w ust. 2 pkt 2, ust. 3 i 4, rachunek środków funduszu inwestycyjnego zjednoczenia lub terenowego funduszu inwestycyjnego wykaze saldo ujemne, saldo to na wniosek dotychczasowego dysponenta funduszu zostanie pokryte ze środków rachunku scentralizowanego.

§ 7. 1. Pozostałość funduszu postępu techniczno-ekonomicznego ministerstw i zjednoczeń oraz jego aktywa i pasywa na koniec 1981 r. podlegają do dnia 15 stycznia 1982 r. przekazaniu na fundusz prac badawczych właściwych ministerstw.

2. Dysponent funduszu prac badawczych może upoważnić zjednoczenia do dokonania — w ramach przekazanych przez nie środków funduszu postępu techniczno-ekonomicznego — rozliczeń z funduszem prac badawczych aktywów i pasywów dotyczących roku 1981 i lat poprzednich.

3. Fundusze postępu techniczno-ekonomicznego przedsiębiorstw, tworzone na podstawie przepisów wydanych przed wejściem w życie uchwały, stają się z dniem 1 stycznia 1982 r. funduszami postępu techniczno-ekonomicznego przedsiębiorstw tworzonymi na podstawie przepisów uchwały. Rozliczeń rocznych odpisów na fundusze postępu techniczno-ekonomicznego przedsiębiorstw za 1981 r. oraz należnych wpłat na fundusze postępu techniczno-ekono-

micznego zjednoczeń za 1981 r. dokonuje się do dnia 31 marca 1982 r. z funduszami postępu techniczno-ekonomicznego przedsiębiorstw, tworzonymi na podstawie uchwały. W tym samym terminie przedsiębiorstwa spłacą zobowiązania funduszu dotyczące roku 1981 i lat poprzednich.

§ 8. 1. Z dniem 1 stycznia 1982 r. zawieszają się działania funduszy branży zjednoczeń, związane z finansowaniem działalności w 1982 r. W terminie do dnia 31 marca 1982 r. zjednoczenia przejmą należne za 1981 r., a zaległe wpłaty uczestników porozumienia branżowego na ten fundusz. W tym samym terminie powinny być spłacone przez zjednoczenia zobowiązania tych funduszy dotyczące roku 1981 i lat poprzednich.

2. Z dniem 31 marca 1982 r. fundusze branży zjednoczeń ulegają likwidacji. Równowartość ich stanu na ten dzień, ustalona po dokonaniu rozliczeń, o których mowa w ust. 1, podlega w tym dniu przekazaniu na rachunek scentralizowany.

3. Środki funduszu przedsięwzięć gospodarczych zjednoczeń znajdujące się na rachunku bankowym środków tego funduszu w dniu 31 grudnia 1981 r. podlegają do dnia 31 stycznia 1982 r. przekazaniu na rzecz jednostek, które podejmą się kontynuacji przedsięwzięć, dla których realizacji środki były gromadzone na tym funduszu.

4. Fundusz przedsięwzięć gospodarczych zjednoczeń, pozostały po przekazaniu środków, o których mowa w ust. 3, oraz po rozliczeniu zobowiązań i należności tego funduszu dotyczących roku 1981 i lat poprzednich, podlega likwidacji w dniu 30 kwietnia 1982 r., a jego równowartość podlega w tym dniu przekazaniu na rachunek scentralizowany.

§ 9. Fundusz rozwoju stałego zaplecza budownictwa podlega likwidacji z dniem 1 stycznia 1982 r. Środki pozostające na rachunkach bankowych tego funduszu podlegają przekazaniu na rachunek scentralizowany do dnia 31 marca 1982 r.

§ 10. Operacje związane ze ściąganiem należności i spłatą zobowiązań dotyczących scentralizowanego funduszu rozwoju zjednoczeń, funduszy inwestycyjnych zjednoczeń, funduszu branży i funduszu przedsięwzięć gospodarczych oraz innych funduszy zjednoczeń, dokonane po terminach wyznaczonych dla ich likwidacji, rozlicza się z kosztami utrzymania central zjednoczeń.

§ 11. 1. Przewodniczący Komisji Planowania przy Radzie Ministrów na podstawie wyników weryfikacji inwestycji kontynuowanych, przeprowadzonej na podstawie zarządzenia nr 30 Prezesa Rady Ministrów z dnia 6 sierpnia 1981 r. w sprawie przeglądu inwestycji kontynuowanych w 1981 r., dokona podziału tych inwestycji na inwestycje centralne i inwestycje przedsiębiorstw państwowych oraz określenia inwestycji wstrzymanych, a do dnia 31 marca 1982 r. ustali podział inwestycji wstrzymanych na:

- 1) inwestycje wstrzymane przejściowo (bez zmiany przeznaczenia rzeczowego i przewidziane do wznowienia w odroczonej terminach po 1983 r.),
- 2) inwestycje wstrzymane w celu zmiany ich rzeczowego przeznaczenia,
- 3) inwestycje podlegające zaniechaniu.

Decyzje o wyodrębnieniu inwestycji centralnych oraz o wstrzymaniu lub zaniechaniu inwestycji są wiążące dla inwestorów, dostawców, wykonawców i banków.

2. Umowy kredytowe z bankami oraz umowy o realizację z wykonawcami i dostawcami, dotyczące inwestycji określonych w ust. 1 pkt 1 i 2, ulegają zawieszeniu, a następnie zmianie, po podjęciu decyzji o wznowieniu ich realizacji.

3. Banki wstrzymują finansowanie inwestycji, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, z wyjątkiem wydatków na roboty zabezpieczające oraz na pokrycie zobowiązań i inne cele określone w § 16.

4. Umowy dotyczące inwestycji całkowicie zaniechanych ulegają rozwiązaniu. Zadłużenie przedsiębiorstw z tytułu kredytów wykorzystanych na finansowanie inwestycji całkowicie zaniechanych w trybie określonym w ust. 1 pkt 3 ulega umorzeniu.

5. Środki finansowe uzyskane ze sprzedaży majątku inwestycyjnego powstałego w wyniku realizacji inwestycji, która została zaniechana, w tym wybudowanych budynków i budowli lub materiałów uzyskanych z ich rozbiórki oraz zakupionych maszyn, urządzeń, środków transportowych i innych przedmiotów o charakterze środków trwałych, a także konstrukcji, materiałów i przedmiotów nietrwałych, podlegają przekazaniu na fundusz rozwoju przedsiębiorstwa (20% środków) i na dochód budżetu centralnego (80% środków).

6. Inwestycje przedsiębiorstwa rozpoczęte przed dniem 31 grudnia 1981 r., nie zakwalifikowane do grupy zaniechanych lub czasowo wstrzymanych, mogą być kredytowane w 1982 r. na warunkach uzgodnionych z bankiem, z uwzględnieniem sytuacji finansowej przedsiębiorstwa i możliwości realizacyjnych. Bank może odmówić dalszego kredytowania tych inwestycji w razie stwierdzenia niewłaściwej koncentracji nakładów inwestycyjnych lub stwierdzenia, że inwestycja nie ma warunków do prawidłowej realizacji w 1982 r.

§ 12. 1. Inwestycje rozpoczęte przed dniem wejścia w życie uchwały, zaliczone do inwestycji centralnych w trybie określonym w § 11 ust. 1, są finansowane po tym dniu z kredytu bankowego, chyba że:

- 1) przedsiębiorstwo w porozumieniu z bankiem ustali, że inwestycja będzie finansowana z udziałem środków funduszu rozwoju,
- 2) przedsiębiorstwo uzyska dotację budżetową na finansowanie części lub wszystkich nakładów niezbędnych do zakończenia inwestycji.

2. Kredyty wykorzystane przed dniem wejścia w życie uchwały na finansowanie inwestycji centralnych oraz inwestycji, które przed 1982 r. były zaliczane do inwestycji szczególnie ważnych, zakończonych przed tym dniem lub kontynuowanych po tym dniu, są spłacane ze środków funduszu rozwoju w okresie uzgodnionym z bankiem. Na spłatę tych kredytów będą przyznawane dotacje budżetowe, jeżeli te dotacje były przewidziane w planach spłaty kredytu uzgodnionych z bankami w okresie przyjmowania inwestycji przez banki do finansowania.

§ 13. 1. Do inwestycji rozpoczętych przed dniem wejścia w życie uchwały, nie wymienionych w § 12, stosuje się odpowiednio przepisy § 43 i 45 uchwały, z tym że:

- 1) na finansowanie inwestycji nie mających bezpośrednio charakteru produkcyjnego, a stanowiących samodzielne zadania inwestycyjne, mogą być przeznaczane również pozostałości środków pochodzących z dotacji budżetowych, przyznanych na ten cel przed 1982 r.,

2) na finansowanie zakładowych inwestycji socjalnych mogą być przeznaczane również pozostałości środków pochodzących z dotacji Centralnego Funduszu Inwestycji Socjalnych, przyznanych przed 1982 r., oraz inne środki zgromadzone na finansowanie tych inwestycji zgodnie z obowiązującymi przepisami.

2. Przepisy ust. 1 stosuje się odpowiednio do kredytów wykorzystanych przed dniem wejścia w życie uchwały na finansowanie inwestycji, o których mowa w ust. 1, zakończonych przed tym dniem.

§ 14. 1. Odsetki od kredytu, zapłacone przez przedsiębiorstwa w okresie realizacji inwestycji, wykazane w sprawozdaniu finansowym za 1981 r. jako rozliczenia międzyokresowe, podlegają z dniem 1 stycznia 1982 r. zaliczeniu do wartości niematerialnych i prawnych przedsiębiorstwa umarzanych i amortyzowanych w okresie do 10 lat; dotyczy to także odsetek od kredytów wykorzystanych na finansowanie inwestycji, których realizacja została wstrzymana. Jednocześnie dokonuje się odpowiednich zmian pomiędzy częścią funduszu statutowego finansującą środki trwałe a częścią funduszu finansującą środki obrotowe.

2. Przepisy ust. 1 stosuje się również do wykazanych na dzień 1 stycznia 1982 r. rozliczeń międzyokresowych z tytułu odsetek za okres realizacji inwestycji, które zostaną zaniechane, chyba że przedsiębiorstwo obciąży nimi fundusz statutowy na podstawie § 1 ust. 3 niniejszego załącznika.

3. Do odsetek od kredytu, płaconych przez przedsiębiorstwa po dniu 1 stycznia 1981 r., stosuje się odpowiednio przepisy § 46 uchwały.

§ 15. 1. Przepisy § 12 i 13 stosuje się odpowiednio do inwestycji wstrzymanych, po wznowieniu ich realizacji.

2. Bank nie pobiera odsetek od kredytów za okres przerwy w realizacji inwestycji, o których mowa w § 11 ust. 1 pkt 1 i 2 oraz w zarządzeniu nr 20 Ministra Finansów z dnia 3 marca 1981 r. w sprawie szczegółowych zasad finansowania i kredytowania inwestycji wstrzymanych.

§ 16. Bank po wstrzymaniu inwestycji, o których mowa w § 11 ust. 1 pkt 1 i 2, pokrywa ze środków przewidzianych na finansowanie inwestycji, której realizacja została wstrzymana:

- 1) zobowiązania finansowe z lat ubiegłych,
- 2) płatności za zafakturowane roboty, które zostały wykonane przed ich wstrzymaniem; przesłanie faktury, przez wykonawcę robót do inwestora powinno nastąpić w ciągu 20 dni od daty zakończenia inwentaryzacji tych robót,
- 3) płatności za zafakturowane roboty zabezpieczające,
- 4) płatności za dokumentację projektową, która została dostarczona inwestorowi na skutek braku możliwości odwołania lub przesunięcia terminu jej opracowania; dotyczy to również dokumentacji konstrukcyjnej, związanej z kooperacyjną dostawą maszyn i urządzeń inwestycyjnych.

2. Podstawą zafakturowania robót budowlano-montażowych, wykonanych przed datą powzięcia decyzji o wstrzymaniu inwestycji, jest protokół z inwentaryzacji robót w toku, dokonanej przez inwestora i wykonawcę po powzięciu tej decyzji.

3. Bank może udzielać specjalnych nie oprocentowanych kredytów na wniosek:

1) inwestora:

- a) na finansowanie zakupów maszyn, urządzeń i konstrukcji zamówionych przez inwestora, które zostały mu dostarczone na skutek braku możliwości odwołania lub przesunięcia terminu ich dostawy,
- b) na finansowanie kosztów magazynowania maszyn, urządzeń i konstrukcji, o których mowa pod lit. a),
- c) na finansowanie wydatków związanych z pokrywaniem kosztów przerwania produkcji zamówionych przez inwestora maszyn, urządzeń i konstrukcji,
- d) na bieżącą lub okresową refundację środków obrotowych, wykorzystanych przez inwestora na finansowanie kosztów konserwacji maszyn, urządzeń i konstrukcji oraz kosztów dozoru i zabezpieczenia placu budowy, dozorowanego przez inwestora,

2) wykonawcy robót budowlano-montażowych na finansowanie nietypowych materiałów i elementów budowlanych, pozostających na placu budowy, oraz kosztów dozoru i zabezpieczenia placu budowy, dozorowanego przez wykonawcę.

4. Kredyty, o których mowa w ust. 1, mogą być udzielone inwestorowi również na finansowanie kosztów dokumentacji projektowej dla nowych inwestycji rozwojowych, imiennie wymienionych w uchwałach Rady Ministrów lub decyzjach Prezydium Rządu, jeżeli termin rozpoczęcia tych inwestycji został zmieniony, a odwołanie lub przesunięcie terminu opracowania dokumentacji jest niemożliwe.

5. Po powzięciu decyzji o wznowieniu realizacji i finansowania inwestycji:

- 1) kredyty określone w ust. 3 pkt 1 i ust. 4 podlegają spłacie przez inwestora ze środków przeznaczonych na finansowanie inwestycji wstrzymanej,
- 2) kredyty określone w ust. 3 pkt 2 podlegają spłacie przez wykonawcę z kredytu obrotowego udzielonego mu na ogólnych zasadach.

6. Przepisy ust. 1 stosuje się odpowiednio do inwestycji zaniechanych, o których mowa w § 11 ust. 1 pkt 3, z tym że ze środków przewidzianych na te inwestycje finansuje się również wydatki na cele wymienione w ust. 3 pkt 1, a także w ust. 3 pkt 2 — po przekazaniu przez wykonawcę robót inwestorowi placu budowy oraz nietypowych materiałów i elementów budowlanych, pozostających na tym placu.

§ 17. Kredyty wykorzystane na finansowanie inwestycji nie wymienionych w § 11 ust. 1, których dalsza realizacja została zaniechana przez przedsiębiorstwo, są spłacane w okresie uzgodnionym z bankiem ze środków finansowych uzyskanych ze sprzedaży majątku inwestycyjnego oraz ze środków funduszu rozwoju. Nie dotyczy to zaniechanych zakładowych inwestycji socjalnych i mieszkaniowych; kredyty wykorzystane na finansowanie tych inwestycji są spłacane w okresie uzgodnionym z bankiem ze środków finansowych uzyskanych ze sprzedaży majątku inwestycyjnego oraz z odpowiednich środków, o których mowa w § 45 ust. 1 i 2 uchwały.

§ 18. 1. Rezerwy należnego funduszu plac, o którym mowa w § 8 uchwały nr 118 Rady Ministrów z dnia 17 listopada 1980 r. w sprawie zmian w systemie kierowania przedsiębiorstwami państwowymi w 1981 r. (Monitor Polski Nr 30, poz. 165), mogą w 1982 r. zasilić fundusz rezerwowy przedsiębiorstw.

2. W celu zasilenia funduszu rezerwowego przedsiębiorstwa obciąża fundusz statutowy według stanu na dzień 31 grudnia 1981 r. rezerwami funduszu plac, o których mowa w ust. 1.

§ 19. W razie stwierdzenia po zatwierdzeniu sprawozdania finansowego za 1981 r., że przedsiębiorstwo będące inwestorem lub wykonawcą robót budowlano-montażowych naruszyło przed 1982 r. przepisy § 5 ust. 1 i 2 uchwały nr 45 Rady Ministrów z dnia 5 marca 1976 r. w sprawie zasad finansowania inwestycji i remontów w jednostkach gospodarki społecznej (Monitor Polski Nr 15, poz. 69), nie stosuje się wobec niego kar, o których mowa w § 12 tej uchwały.